

Synthese ivm beleving en gebruik van Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk ikv de opmaak van een wijkplan (23/1/2020)

De Stad Gent zal een wijkplan opmaken voor Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk. Zo'n wijkplan bepaalt hoe dit gebied in de toekomst kan evolueren op het vlak van wonen, ontspanning, verkeer, winkelen, werken, zorg ... en bestaat uit een wijkmobiliteitsplan en een wijkstructuurschets. Het is de bedoeling dat de wijkstructuurschets de krachtlijnen van Ruimte voor Gent

(<https://stad.gent/sites/default/files/media/documents/Brochure%20Ruimte%20voor%20Gent.pdf>)

vertaalt naar het onderzoeksgebied.

Eén van de belangrijke krachtlijnen uit Ruimte voor Gent is het mensgericht plannen. Hierbij vormen beleving en gebruik van het onderzoeksgebied een belangrijke insteek. Om die in kaart te brengen, organiseerde de Stad tussen november 2019 en januari 2020 enkele gesprekken met lokale stakeholders:

- Bewoners, werknemers, vrijwilligers van het LDC, handelaars, de diaken ... uit het ruime centrum van Zwijnaarde: het gebied tussen Tramstraat/Della Faillelaan, Eedstraat/Heerweg-Zuid (tot nr 273) en E17
- Bewoners, handelaars, een vertegenwoordiger van UGent/VIB, een vertegenwoordiging van Don Bosco Zwijnaarde ... over het noordelijke gebied met de omgeving van Don Bosco Zwijnaarde, enkele woonbuurten die palen aan bedrijventerreinen en de bedrijventerreinen zelf: van de omgeving van de ovonde op de N60 tot en met Eiland Zwijnaarde
- Bewoners, een landbouwer, een vertegenwoordiging van Don Bosco Sint-Denijs ... uit het landelijke gebied met verkavelingen, verspreide woningen, akkers, weiden en enkele boerderijen.
- Kansarme bewoners en professionelen die met hen in contact komen
- DAC de Moester uit de Putstraat
- Doof Vlaanderen vzw uit de Dorpsstraat
- Bedrijven van het Technologiepark en van IZZE (bedrijvenvereniging van bedrijventerreinen Zwijnaarde I, II, III en Tramstraat). Op deze gesprekken werd vooral ingegaan op het proces voor de opmaak van het wijkplan en de rol die UGent en de bedrijven hierbij kunnen spelen.
- Vertegenwoordigers van de moslimgemeenschap in Gent (ivm de mekkagerichte begraafplaats in de Hondelee).

In deze gesprekken kwamen zowel onderwerpen ivm de wijkstructuurschets als ivm mobiliteit aan bod. Hieronder vind je een synthese van de input uit deze gesprekken voor de onderzoeksvragen van de wijkstructuurschets. Dit is een groeidocument waar bijkomende input uit toekomstige gesprekken aan zal worden toegevoegd. Daarom wordt dit document benoemd als een 'voorlopige synthese'. Het volledige verslag van de gevoerde gesprekken vind je achteraan, als bijlage bij deze mail.

Naast deze gesprekken zal de Stad in het voorjaar van 2020 een uitgebreid participatietraject in het kader van de opmaak van het wijkmobiliteitsplan organiseren. Alle input in verband met mobiliteit uit dit participatietraject en uit de gevoerde gesprekken zal in een apart document worden opgenomen.

1. Ivm lokale meerwaarde van bovenlokale sites

1.1. Technologiepark

- Fietsers gebruiken de het Technologiepark wanneer zij van Zwijnaarde naar Don Bosco of naar het station Gent Sint-Pieters fietsen. Potentie in de toekomst: verbinding met Eiland?
- Gebruik na de werkuren: lopen (vraag naar Finse piste die aansluit op looproute buiten Technologiepark-link met Parkbos), kinderen leren fietsen/autorijden ...
Opmerking: De bedrijven ervaren nu al overlast, vooral in het weekend, van bvb jongeren die met brommers crossen, via brandladders op daken van gebouwen kruipen, containers openbreken die in de open ondergrondse parkings staan, etc. Er is dus een probleem van veiligheid volgens de bedrijven.
- 2020 (2021?): studentenresto die ook door omwonenden kan worden gebruikt
- Potentiële klandizie voor handelszaken in Zwijnaarde maar weinig in realiteit (wel bv broodjeszaak 't Zwijntje in de Hutsepotstraat)
- Ambitie van UGent om Technologiepark nauw(er) te laten aansluiten bij het dorp (beleving, fietsers, OV) – potentie om activiteiten op Technologiepark open te stellen voor omwonenden
- Vraag vanuit de wijk naar meer gebruik van groene ruimte (zeker belangrijk voor Roosken/Schaarken waar te weinig groen is) – problemen met veiligheid van bedrijven.
- Interesse van De Moester om op Technologiepark te sporten en evt groen te onderhouden (als 'dienstverlening aan derden' door de Moester verder wordt uitgebouwd).

1.2. Eiland

- Toekomstige groenzone
- Parkgebouw met horeca (ook voor passerende fietsers)

1.3. Don Bosco Zwijnaarde en Sint-Denijs

- Gebruik door derden wanneer mogelijk – geen bewaking dus geen 'vrij gebruik'

1.4. Begraafplaats

- Scheldeakker als enige begraafplaats met mekkagerichte graven in Gent. 2 maal per jaar (dag voor de Ramadan en dag voor Offerfeest) komen 20 à 30 mensen vanuit heel Gent in groep de begraafplaats bezoeken (te vergelijken met Allerheiligen/Allerzielen voor de katholieke gemeenschap). Ze komen voornamelijk met de auto, carpoolen vanuit hun woonwijk. Buiten de begraafplaats zijn er geen ander plekken/ voorzieningen in Zwijnaarde die op deze momenten bezocht worden

1.5. Sporthal Hekers

- 2 à 3 keer per jaar komen jongeren van de jongerenwerking van de moskee van het Rabot voetballen (zaalvoetbal) in sporthal Hekers. Sommigen komen met de tram, anderen met de wagen.
- Don Bosco Sint-Denijs gebruikt sporthal Hekers; leerlingen gaan met de fiets. Don Bosco Zwijnaarde gebruikt Hekers enkel op woensdag; leerlingen gaan te voet.

1.6. De Moester

- Mogelijkheid voor 'derden' om site te gebruiken (voor vergaderingen, feesten ...).
- Uitnodiging buurtbewoners op jaarlijks festival van De Moester.

- De Moester onderzoekt de wenselijkheid om meer dienstverlening aan derden te kunnen realiseren (kan enkel indien de organisatie BTW-plichtig wordt). Dit zou kunnen betekenen dat De Moester tuinonderhoud voor omwonenden zou kunnen uitvoeren.
- De Moester laat de keuken renoveren om hun klanten te kunnen leren koken in een professionele keuken. Eens die keuken operationeel is, zal De Moester meer promotie maken bij externen om bij hen te komen eten.

2. Ivm verdichting- en verwevingsopgave

- Vraag om doordacht te verdichten en 'knusse karakter' van verkavelingen zoals Rijvissche te behouden – vraag naar aandacht voor parkeerproblematiek bij bouw van appartementen
- Oudere bevolking (nu 22% senioren; verwachting in de toekomst 30%), maar meer en meer jonge gezinnen die woningen van ouderen overnemen (bv in verkaveling in Rijvissche)
- Vraag naar aangepaste woningen in Zwijnaarde voor senioren: ze willen wel kleiner wonen maar niet in een appartement. Een tussenvorm is moeilijk te vinden in Zwijnaarde.
- Te weinig voorzieningen voor kinderen (spelen; nu 'niets' voor voor -7j en tieners)
- Te weinig winkels in Zwijnaarde – tram en auto als belangrijk vervoermiddel om te gaan winkelen in nabijgelegen wijken/ gemeenten.
- Weinig voorzieningen in Zwijnaarde: geen politie-, post- of CM-kantoor
- Weinig horeca in Zwijnaarde. Men gaat naar Zevergem of naar Gent om iets te eten/drinken.
- Te weinig voorzieningen in de buurt van de ovonde (bv. voor werknemers & studenten Technopark; leerlingen Don Bosco).
- Herinrichting Technopark biedt kansen om meer voorzieningen te realiseren (crèche thv N60; horeca ea centrale parvis en thv 'kleine parvis'; kleine ontmoetings- of sportplekken; looppiste; ...)
- Site Hekers-Zonnebloem als nieuw 'dorpscentrum' – zone rond dorpsplein wordt 'stiller'. Nieuw plein voor wzc/assistentiewoningen én dorpsplein zijn belangrijk voor dorpsfeesten.
- Roosken en Schaarken als 'armere' buurten (armoede neemt toe in Zwijnaarde; 2 armoede-indicatoren¹ op rood in die buurten). Net daar zijn weinig voorzieningen. Deze bewoners richten zich eerder op het voorzieningenaanbod in Nieuw-Gent waar ze te voet of met het openbaar vervoer naartoe gaan.
- Melac en site Hekers-Zonnebloem belangrijk voor dorpsgevoel en recreatie/dienstverlening – veel actieve verenigingen in Zwijnaarde
- Vraag naar meer ontmoetingsplekken (picknickplekken, BBQ ...)

¹ In Schaarken staan volgende armoede-indicatoren 'op rood':

- relatief veel éénoudergezinnen met 3 kinderen: 1,3% tegenover 0,7% in Gent (2018).
- grotere jongerenwerkloosheidsdruk (6,9%) dan algemeen in Zwijnaarde – nog steeds lager dan Gent (12,3%)

In Roosken staan onderstaande armoede-indicatoren 'op rood':

- relatief veel éénoudergezinnen met 3 kinderen: 1,3% tegenover 0,7% in Gent (2018).
- grotere werkloosheidsdruk (7,4%) en jongerenwerkloosheidsdruk (5,3%) dan algemeen in Zwijnaarde – nog steeds lager dan Gent (werkloosheidsdruk 8,8% - jongerenwerkloosheidsdruk 12,3%)

- Bedrijfsterreinen Van de Velde: ligging aan Dorpsstraat minder geschikt voor dergelijk bedrijf; potentie voor andere invulling (verdichting/winkels/nieuwe functies)
- Open terreinen binnen centrum Zwijnaarde: kans om te verdichten. Sommige bewoners ervaren dit echter als een zoveelste stuk groen dat in Zwijnaarde verdwijnt of vrezet dat deze ontwikkelingen onvoldoende doordacht gebeuren.

3. Ivm relatie WSS met WMP

- Zevergem als bestemming voor recreatie, aankopen (op de boerderij), lagere school
- Belang van de tram voor scholieren, pendelaars, shoppen
- Heerweg als belangrijke verbinding van Zwijnaarde met Zevergem en station Sint-Pieters
- Parkbosbruggen: functioneel belangrijk voor scholieren Don Bosco, bewoners van gebied ten westen van de N60; voor mensen met bestemming in gebied ten oosten van N60 zijn parkbosbruggen functioneel niet interessant; wel belangrijk voor recreatie
- Route Klossestraat-Krekelstraat en Rijvisschestraat-Hutsepotstraat wordt veel gebruikt door chauffeurs die van de N60/Kortrijksesteenweg naar het centrum van Zwijnaarde rijden. Op deze routes voelen fietsers zich vaak onveilig. De Rijvisschestraat wordt ook door voetgangers als onveilig ervaren (bv psychisch kwetsbaar publiek van De Moester).
- Veel straten zijn onvoldoende veilig voor fietsers (bv Heerweg-Zuid, Zandvoordestraat)
- Sluipverkeer / zwaar verkeer door woonstraten, oa naar bedrijventerreinen in Zwijnaarde
- Parkeeroverlast in Ter Linden/buurt Hekers bij evenementen in de sporthal
- Hutsepotstraat: 2 scholen en 'nieuw dorspcentrum', gevaarlijk tijdens de spits

4. Ivm versterken groenstructuur

- Men is trots op het groene karakter van Zwijnaarde en vraagt om dat zoveel als mogelijk te behouden.
- N60 als belangrijke barrière (Parkbos/site Rijvissche <-> Zwijntjesbos, Gebuurtestraat, De Ghellinck) – vraag naar ondertunneling ovonde
- Belang van Schelde (fietsen, wandelen, ontmoeting bij evenementen)
- Belang van Zonnebloempark (spelen, ontmoeting)
- Belang van Zwijntjesbos (joggen)
- Belang van parkbos (fietsen, wandelen) en De Ghellinck (probleem met munitie)
- Belang van Prelaatsdreef (wandelen)
- Potentieel belangrijke plek in de toekomst: site Rijvissche/Hutsepotbos met speelgelegenheid (Natuurpunt)
- Belang van trage wegen
- Te weinig groen voor noordelijke wijken van Zwijnaarde (Schaarken, Roosken) – wel groen aanwezig maar niet/onvoldoende toegankelijk (Alinso, Ghent Dredging, Technologiepark)
- Belang van pastoretuin voor bewoners van dorpscentrum en voor bezoekers van Doof Vlaanderen.

Bijlage: Verslagen van de gevoerde gesprekken

Inhoud

1. Gesprek met Doof Vlaanderen vzw ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en Schilderswijk.....	5
2. Gesprek met De Moester ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en Schilderswijk.....	10
3. Gesprek ikv Wijkstructuurschets Zwijnaarde – gebruikers begraafplaats Scheldeakker.....	14
4. Focusgesprek over het ‘dorpscentrum’ ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en Schilderswijk	16
5. Focusgesprek over het ‘noordelijk deel van Zwijnaarde’ ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en Schilderswijk.....	24
6. Focusgesprek over het ‘landelijk gebied’ ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en Schilderswijk	32
7. Focusgesprek met mensen in armoede ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk	38

1. Gesprek met Doof Vlaanderen vzw ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en Schilderswijk

12 december 2019

Aanwezig: medewerkers en tolk Doof Vlaanderen vzw), Tonette Mas (Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning, Stad Gent), Katelijne Van den Brande (Dienst Beleidsparticipatie, Stad Gent), Ann Manhaeve (Dienst Beleidsparticipatie, Stad Gent).

1.1. Voorstelling aanwezigen

Doof Vlaanderen vzw is sinds 2 jaar gevestigd in de Dorpsstraat in Zwijnaarde en bestaat uit een vormingsorganisatie en een koepel van Vlaamse Dovenorganisaties. Het doel van de vzw bestaat uit belangenbehartiging, vorming en sensibilisatie. Doof Vlaanderen vzw ondersteunt ook de ledenwerking van verschillende lokale verenigingen voor doven in Vlaanderen.

In de Dorpsstraat werken een 20-tal personen, meestal doven. Sommigen van hen zijn ook slechtziend. Er komen ook veel vrijwilligers om de vzw te ondersteunen.

Een medewerker en woont in Sint-Denijs-Westrem (in de buurt van de Luchthavenlaan). Hij komt meestal werken met de wagen. Hannes woont in Sint-Amandsberg en komt met het openbaar vervoer naar Zwijnaarde.

Doof Vlaanderen vzw is van de Stropkaai naar Zwijnaarde verhuisd, omdat zij niet langer in de Stropkaai konden blijven huren. De aankooprijds van huizen in Gent was te hoog, terwijl de prijs voor het pand in de Dorpsstraat aanvaardbaar was voor Doof Vlaanderen vzw.

Ann en Katelijne zijn wijkregisseur van Zwijnaarde en 2 andere wijken bij de Dienst Beleidsparticipatie. Er zijn momenteel 14 wijkregisseurs voor 25 wijken. Dienst Beleidsparticipatie valt onder de bevoegdheid van schepenen Astrid De Bruycker, bevoegd voor Gelijke Kansen, Welzijn, Participatie, Buurtwerk en Openbaar Groen.

Als wijkregisseur werken zij o.a. rond inspraak en participatie en geven zij allerlei signalen door aan de bevoegde diensten en politici. Ook signalen van Doof Vlaanderen kunnen via Ann en Katelijne worden doorgegeven.

Tonette Mas is ruimtelijke planner bij de Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning en projectleider voor de opmaak van het wijkplan voor Zwijnaarde.

1.2. Wat is een wijkplan?

De Stad Gent wil samen met de mensen die in Zwijnaarde wonen en werken een wijkplan maken voor Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk (gebied tussen Schelde, Ringvaart, Kortrijksesteenweg, spoorweg en de gemeentegrens). Hiervoor willen we onderzoeken hoe we ervoor kunnen zorgen dat er ook in de toekomst aangename ontmoetingsplekken en genoeg sociale voorzieningen zijn in Zwijnaarde, dat er genoeg groene ruimte is ...

Een wijkplan bestaat uit een wijkmobiliteitsplan en een wijkstructuurschets. Beide zijn sterk met elkaar verbonden. Daarom hebben we die gebundeld in één wijkplan.

- Het wijkmobiliteitsplan zal onderzoeken hoe we ons in Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk veilig en duurzaam kunnen verplaatsen. Er zullen hiervoor maatregelen op korte termijn (5 jaar) worden gerealiseerd.
- De wijkstructuurschets zal een beeld op langere termijn schetsen over hoe we willen wonen in de toekomst, waar extra groen nodig is, waar ontmoetingsplekken gewenst zijn, hoe we willen winkelen ... De wijkstructuurschets vormt een kader voor toekomstige projecten waarbinnen het wijkmobiliteitsplan een plek krijgt. Aan de wijkstructuurschets zijn geen maatregelen op korte termijn verbonden.

De eerste stap is om te spreken met mensen die wonen of werken in Zwijnaarde. We willen weten hoe zij Zwijnaarde gebruiken en beleven, wat hun noden en ambities voor Zwijnaarde zijn.

1.3. Beleving en gebruik van Zwijnaarde

1.3.1. Hoe komt men naar Doof Vlaanderen vzw?

- Uit heel Vlaanderen komen zoveel mensen naar deze plek. Zij komen met de trein, de bus, de auto. Zwijnaarde is goed bereikbaar met de auto en men vindt er nog vrij gemakkelijk een parkeerplaats, tenzij er activiteiten plaatsvinden in de Nieuwe Melac. Zwijnaarde is wel niet zo makkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer. Iemand die van de omgeving van Dampoort komt, geeft als voorbeeld de verbinding tussen Dampoort en Zwijnaarde die vlotter kan: met auto 15 min, met fiets 30 min, met openbaar vervoer in spitsuur soms 50 à 60 minuten. Dat is een erg groot verschil, wat vervelend is. Zo wordt openbaar vervoer geen volwaardig alternatief voor de auto.
- Sommige werknemers komen met de wagen (bv. 4 uit Brugge en 1 uit Sint-Denijs-Westrem). Wie uit de richting Brugge met de wagen komt, kan niet rechtstreeks in Zwijnaarde van de

E40 afrijden. Deze mensen nemen de afrit in Sint-Denijs-Westrem en rijden, net zoals de medewerker die in Sint-Denijs-Westrem woont, via de P.P. Rubenslaan – P. van Reysschootlaan – Rijvisschestraat – Hutsepotstraat naar de Dorpsstraat. Zij vinden de Rijvisschestraat gevaarlijk. De medewerker die van Sint-Denijs-Westrem komt, komt niet met de fiets omdat hij dan zwetend op het werk toekomt. Deze chauffeurs zouden ook via de Pegoudlaan en de R4 naar Zwijnaarde kunnen rijden, maar vinden dat een te grote omweg.

- Iemand komt van Kruisem, met de wagen in de winter en met de fiets in de zomer. Met de wagen rijdt zij via de N60 (afrit De Pinte), met de fiets langs de Schelde.
- Enkelen komen werken met de fiets (bijvoorbeeld vanuit Gentbrugge en van de omgeving van Dampoort). Tussen Dampoort en de Dorpsstraat ondervindt deze fietser meerdere problemen langs het traject:
 - o Dampoort is een gevaarlijk kruispunt
 - o Een stuk van De Pintelaan, ongeveer tussen de Ottergemsesteenweg en de Koekoeklaan heeft een slecht onderhouden fietspad (ook vrij smal).
 - o De Zwijnaardsesteenweg (vanaf UZ tot Heerweg Noord) is onveilig om te fietsen. Zeer smal fietspad, fietspad in slechte staat en auto's die geparkeerd staan tussen voetpad en fietspad. Parkeerplaats voor auto's is ook zeer smal. Gevaar voor botsing met opengaande autodeuren en botsing met autospiegels. Voor de rest van het traject is het fietspad oké.
- Soms fietst men langs de Schelde naar Zwijnaarde, maar het is daar 's nachts zeer donker.
- Van wie komt werken met de fiets, gebruikt niemand de parkbosbruggen. Dit traject vormt immers (meestal) een grote omweg als je naar het centrum van Zwijnaarde wil fietsen.
- Andere werknemers komen met het openbaar vervoer (bus en tram).
- Voor de mensen die niet alleen doof zijn, maar ook slechtziend is het niet evident om van de eindhalte van de tram naar Doof Vlaanderen in de Dorpsstraat te wandelen. Er zijn nl. geen blindengeleidingslijnen in de Dorpsstraat en de eindhalte van de tram is slecht verlicht. Hierdoor is deze tramhalte voor blinden en slechtzienden ontoegankelijk.
- Iemand die met bus 71-72 komt, meldde dat zij zich niet veilig voelt als zij van de halte naar Doof Vlaanderen stapt.
- Vraag om tickets te kunnen kopen aan de tramhalte (betaalautomaat).
- Vraag naar bord aan de eindhalte dat aangeeft wanneer de tram vertrekt.
- De bus (buslijn 70) gaat maar traag vooruit tussen Dampoort en het station Gent-Sint-Pieters. De vertraming van lijn 7 zal hier allicht verbetering in brengen hoopt men.
- De tolk komt met de auto naar Zwijnaarde. De route is afhankelijk van haar vertrekpunt. Wanneer zij van thuis (Lochristi) vertrekt, neemt zij meestal de E17 en de R4. Veel tolken wonen in de regio Lochristi/Destelbergen/Oostaker/Gentbrugge.

1.3.2. Hoe beleeft en gebruikt men Zwijnaarde?

- Men werkt graag in Zwijnaarde. Het is er rustig.
- Het bouwbedrijf Van de Velde past niet echt in de Dorpsstraat. Doof Vlaanderen vzw ondervindt geregeld hinder door de vrachtwagens die naar en van dat bedrijf rijden en vinden dat gevaarlijk. Zij hebben wel goede contacten met het bedrijf. De ruimte die dit bedrijf inneemt, zou anders kunnen worden ingevuld. Tonette beaamt dat

die plek belangrijk is voor de dorpskern. De Stad onderzocht hoe we met deze plek zouden kunnen omgaan, eens die zou vrijkomen.

- Voor activiteiten en vergaderingen gebruikt Doof Vlaanderen vaak de Nieuwe Melac. Men is er zeer tevreden over. De Gentse Dovencub organiseert daar geregeld activiteiten voor gezinnen. Een probleem hierbij is dat er te weinig speelgelegenheid is voor kinderen in de buurt van de Nieuwe Melac. Katelijne vertelt dat de voortuin van de Pastorie publiek domein is en dat kinderen daar mogen spelen. Die voortuin zal beter worden ingericht. Hannes geeft aan dat de voortuin nu absoluut niet publiek aanvoelt, hier moet bij de herinrichting aandacht voor zijn.
- Ann meldt dat het boldershuisje aan het begin van de Prelaatsdreef door verenigingen mag worden gebruikt. Je vindt hen op facebook terug onder 'Chalaise'. Mailadres: dmichiel@hotmail.com.
- Toen de Nieuwe Melac nog niet open was, gebruikte men soms het jeugdhuis.
- Men gaat naar de broodjeszaak 't Zwijntje (Hutsepotstraat), naar 2 bakkers, naar een beenhouwer, de Carrefour. In de Dorpsstraat zal ook binnenkort een eetgelegenheid komen. Vanuit de Dorpsstraat kunnen de mensen van Doof Vlaanderen slechts weinig winkels in Zwijnaarde te voet bereiken. Iemand gaat bijvoorbeeld met de wagen naar de Carrefour in de Heerweg-Zuid. In het algemeen vindt men dat er weinig winkels zijn in Zwijnaarde.
- Er zijn weinig mogelijkheden om gezellig te eten en te drinken in Zwijnaarde.
- Men gaat weinig naar het dorpsplein – daar is te weinig leven. Men gaat niet naar het Zonnebloempark en de bib.
- Over de middag wandelen werknemers soms in Zwijnaarde, bijvoorbeeld langs de Prelaatsdreef, over het kasteel en via de J. Schayckstraat terug.
- In het weekend gaat de medewerker die in Sint-Denijs-Westrem woont geregeld (3 à 4 keer per maand) wandelen in het Parkbos in Zwijnaarde. Ook iemand die in de omgeving van Dampoort woont, is al enkele keren in Parkbos komen wandelen. De verplaatsing vanuit Sint-Denijs-Westrem naar het Parkbos gebeurt soms met de auto, soms te voet – afhankelijk van de beschikbare tijd. Soms gaat de medewerker uit Sint-Denijs-Westrem naar de Blaarmeersen of de Bourgoyen. Als je met de wagen naar het Parkbos wilt, is het niet duidelijk waar je kan/moet parkeren. Men parkeert vaak bij de Aldi. Jammer dat er veel privaat, en dus niet toegankelijk, gebied ligt in het Parkbos.
- Men gaat niet naar de Scheldevallei, omdat men vindt dat men in een voldoende groene omgeving werkt en woont.
- Het groene karakter van Zwijnaarde is belangrijk. Men vindt dat wat nu groen is, groen moet blijven.
- In Zwijnaarde liggen meerdere bedrijventerreinen (Technologiepark, Zwijnaarde II & III, Coca Cola ...). Die veroorzaken veel vrachtverkeer. Het is goed dat die bedrijventerreinen geclusterd liggen.
- Doof Vlaanderen vzw heeft weinig contact met verenigingen van Zwijnaarde, en voelt daar ook geen nood aan. Zij wonen hier immers niet.
- 's Avonds zijn de mensen van de Raad van Bestuur soms aanwezig in de lokalen van Doof Vlaanderen.

1.4. Andere opmerkingen

- De wachtdienst voor dokters van Gent is toegankelijk voor dove mensen. Zwijnaarde en Sint-Denijs-Westrem vallen echter niet onder die wachtdienst. De wachtdienst voor Zwijnaarde en Sint-Denijs-Westrem is niet toegankelijk voor dove mensen omdat de wachtdienst niet per sms of mail kan worden bereikt.
- Men gaat zwemmen in Merelbeke, Rozebroeken of Rooigem.
- In de zuid-west regio van Gent is geen containerpark aanwezig. De Proeftuinstraat is ver voor mensen van Sint-Denijs-Westrem.

2. Gesprek met De Moester ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en Schilderswijk

4 december 2019

Aanwezig: medewerker De Moester, Tonette Mas (Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning, Stad Gent), Peter Lambrecht (Dienst Beleidsparticipatie, Stad Gent), Katelijne van den Brande (Dienst Beleidsparticipatie, Stad Gent), Ann Manhaeve (Dienst Beleidsparticipatie, Stad Gent).

2.1. Voorstelling aanwezigen

De Moester is een dagcentrum voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. De Moester biedt vrijetijdsactiviteiten aan en tewerkstellingstrajecten (in schrijnwerkerij, restauratie, biotuinieren), elke werkdag tussen 9u en 17u. Voor dit aanbod zijn 122 mensen ingeschreven, waarvan er dagelijks 30 à 40 aanwezig zijn. Daarnaast wonen 5 personen (beschut wonen) op de terreinen van De Moester. Op De Moester kan men een middagmaal (komen) eten voor €4. Soms komen mensen van de bedrijventerreinen eten bij De Moester.

De Moester bezit 2.5 hectare grond op deze site.

De Moester laat de keuken renoveren om hun klanten te kunnen leren koken in een professionele keuken. Die keuken beantwoordt aan alle hygiënische en andere normen van HCCP en het FAVV. Eens die keuken operationeel is, zal De Moester meer promotie maken bij externen om bij hen te komen eten.

De Moester werkt samen met broccanterie De Klossepoort: soms restaureren zij meubels voor deze zaak.

Op dinsdag en donderdag komen mensen van Food Savers voedselpakketten uitdelen op De Moester. Bepaalde klanten komen hiervoor speciaal naar De Moester. Ook meer en meer mensen van Zwijnaarde komen om deze voedselpakketten.

De Moester zou graag uitbreiden en een nieuwe plek creëren in het stadscentrum. Zij werken momenteel al samen met Poco Loco uit Nieuw Gent.

80% van de personen die naar De Moester komen, wonen in Gent en omstreken. Meer en meer mensen komen van de Vlaamse Ardennen (Gavere, Oudenaarde). Sommigen komen zelfs van West-Vlaanderen. Sinds de aanleg van de Parkbosbruggen, komen ook meer mensen van Nieuw Gent naar De Moester. Die nieuwe bruggen zijn belangrijk voor de bereikbaarheid van De Moester.

2.2. Wat is een wijkplan?

De Stad Gent wil samen met de mensen van Zwijnaarde een wijkplan maken voor Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk (gebied tussen Schelde, Ringvaart, Kortrijksesteenweg, spoorweg en de gemeentegrens). Hiervoor willen we onderzoeken hoe we ervoor kunnen zorgen dat er ook in de toekomst aangename ontmoetingsplekken en genoeg sociale voorzieningen zijn in Zwijnaarde, dat er genoeg groene ruimte is ...

Een wijkplan bestaat uit een wijkmobiliteitsplan en een wijkstructuurschets. Beide zijn sterk met elkaar verbonden. Daarom hebben we die gebundeld in één wijkplan.

- Het wijkmobiliteitplan zal onderzoeken hoe we ons in Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk veilig en duurzaam kunnen verplaatsen. Er zullen hiervoor maatregelen op korte termijn (5 jaar) worden gerealiseerd.
- De wijkstructuurschets zal een beeld op langere termijn schetsen over hoe we willen wonen in de toekomst, waar extra groen nodig is, waar ontmoetingsplekken gewenst zijn, hoe we willen winkelen ... De wijkstructuurschets vormt een kader voor toekomstige projecten. Hier zijn geen maatregelen op korte termijn aan verbonden.

De eerste stap is om te spreken met mensen die wonen of werken in Zwijnaarde. We willen weten hoe zij Zwijnaarde gebruiken en beleven, wat hun noden en ambities voor Zwijnaarde zijn.

2.3. Beleving en gebruik van Zwijnaarde

2.3.1. Hoe komt men naar De Moester?

- Dat is meteen het grootste probleem, hier geraken.
- De meeste 'klanten' komen met het openbaar vervoer naar De Moester. Dit is echter niet evident, zeker niet voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. De klanten van De Moester kunnen het openbaar vervoer gebruiken aan een verminderd tarief.
- Wanneer men van het station Gent-Sint-Pieters komt, neemt men meestal de bus langs de Kortrijksesteenweg. De meeste busgebruikers stappen af aan de halte net voor of net na de tunnel onder de sporen. Het is echter zeer gevaarlijk om aan de halte voor de sporen de weg over te steken. Toch doen mensen dit en passeren tussen de betonblokken die midden op de Kortrijksesteenweg staan. Het alternatief langs de tunnel is veiliger, maar langer. Een halte dicht bij De Moester zou wenselijk zijn.
- Klanten die van Nazareth (de Zonnehoeve), Gavere, Oudenaarde ... komen, gebruiken openbaar vervoer langs de N60.
- De Moester promoot het gebruik van de fiets om naar De Moester te komen. Sommigen komen 's zomers met de fiets, en 's winters met het openbaar vervoer.
- Van het personeel wonen er 3 in Sint-Amandsberg. Die komen met de fiets, over de Parkbosbruggen. Iemand woont in Ekkergerm en komt met de auto. Iemand anders woont in de Brugse Poort en komt met de fiets via de Blaarmeersen-Beukenlaan-The Loop.
- Sommige klanten hebben nog de belbus gebruikt om naar De Moester te komen. Voor mensen met een psychische kwetsbaarheid is het systeem van de Belbus te rigide: wie 2 maal niet afbelt wanneer de bus niet nodig is (bv wegens ziekte), wordt 'op een zwarte lijst' geplaatst en kan de belbus niet meer reserveren.
- Van de klanten van De Moester is ongeveer 20% minder mobiel. Zij worden soms door de mindermobielen centrale naar De Moester gebracht.

2.3.2. Hoe beleeft en gebruikt De Moester Zwijnaarde?

- De verkeersveiligheid in de buurt van De Moester laat veel te wensen over. Het verkeersprobleem is absoluut prioritair voor De Moester.
 - o Van en naar de bushalte op de Kortrijksesteenweg wandelt men langs de Putstraat, de P. van Reysschootlaan, de P.P. Rubenslaan. Daar passeert veel verkeer tijdens de spits. Chauffeurs rijden langs deze route naar het kantorencomplex aan 3Square in

- de Putstraat, of gebruiken deze route en de Rijvisschestraat als verbinding tussen de N60 en de Kortrijksesteenweg.
- Wanneer er file is op de E40, ontstaat vaak ook file op de Rijvisschestraat. Die file ontstaat o.a. omdat auto's de N60 niet makkelijk kunnen oprijden vanuit de Rijvisschestraat.
 - De Rijvisschestraat is een gevaarlijke weg: de weg is smal, zonder voetpaden of fietspaden en met verkeer in beide richtingen. Bovendien staan er vaak geparkeerde wagens aan het begin van de Rijvisschestraat en in de bocht aan de Putstraat. Die zorgen voor gevaarlijke situaties.
 - Zowel in de winter (door de duisternis) als in de zomer (door de begroeiing) zijn voetgangers er niet goed zichtbaar. Dat is gevaarlijk. Ook naar het bedrijventerrein, gaan mensen te voet.
 - De Rijvisschestraat wordt ook druk door fietsers gebruikt. Het gaat daarbij om grote aantallen leerlingen van Don Bosco Zwijnaarde.
 - Vraag naar eenrichtingsverkeer op de Putstraat en de Rijvisschestraat. Hierdoor zou er meer plaats komen voor fietsers en voetgangers.
- De laatste jaren is er meer en meer contact tussen De Moester en de buurtbewoners. Deze laatste klagen ook over de onveiligheid van de Rijvisschestraat, de Putstraat, de P. van Reysschootlaan en de P.P. Rubenslaan.
 - De Moester zoekt actief contact met de omwonenden, o.a. door omwonenden uit te nodigen op hun jaarlijkse festival. Daarbij worden alle omwonenden van het gebied tussen de N60 tot in het dorp van Sint-Denijs-Westrem uitgenodigd (boven de Klossestraat). Deze bezoekers komen meestal met de fiets of de auto.
 - De Moester krijgt steun van zelfstandigen uit Sint-Denijs-Westrem. Ook met Markant uit Zwijnaarde heeft De Moester al samengewerkt.
 - De activiteiten van De Moester worden aangekondigd in het Infoblad dat in Sint-Denijs-Westrem wordt verspreid. De Moester zal ook aanwezig zijn op de 'alternatieve kerstmarkt' van Zwijnaarde.
 - Er is niet zoveel contact tussen De Moester en Don Bosco Zwijnaarde. Die contacten werden intenser naar aanleiding van het burgerbudgetproject dat Natuurpunt op de site Rijvissche wou realiseren.
 - De mensen van De Moester gaan 1 keer per week werken op het boerencollectief in Afsnee. Daar trekken ze van op hun terrein met de bus naartoe.
 - De Moester trekt weinig naar het centrum van Zwijnaarde en gaat zelden wandelen langs de Schelde.
 - De klanten van De Moester wandelen graag. Zij wandelen vaak met ezels in de buurt, bv in het Parkbos, vooral via de Oudespoorweg, de Putstraat, de Heistraat, de Hemelrijkstraat.
 - Katelijne legt uit dat er een nieuwe fiets- en wandelroute zal komen tussen de Oudespoorweg en de N60. Er zal ook een nieuwe trage weg worden aangelegd tussen de Putstraat en de Kortrijksesteenweg. De Moester vindt het positief dat er nieuwe wandelroutes zouden komen.
 - Peter meldt dat de mensen van de Werkgroep Milieu en Verkeer (van Sint-Denijs-Westrem) aan het stadsbestuur hebben voorgesteld om een tunnel voor fietsers en voetgangers onder de E40 aan te leggen. Die tunnel zou dan de Schilderswijk en het Pleispark met elkaar verbinden. Dit is echter niet evident en momenteel zijn hier geen plannen voor. Een

dergelijke tunnel zou voor de gebruikers van de Moester wel grote meerwaarde zijn. Deze tunnel zou immers een veilige verbinding naar de tram- en bushalte op de Kortrijksesteenweg vormen.

- De mensen die in het 'woonhuis' (beschut wonen) wonen, trekken om de 2 dagen te voet en met het openbaar vervoer naar de Carrefour aan de Kortrijksesteenweg.
- De Moester ligt in een aangename omgeving.
- Het water van de omgeving loopt af naar De Moester. Omdat de grachten in de buurt onvoldoende werden onderhouden, heeft De Moester die op eigen initiatief laten uitkuisen. Voor De Moester is het belangrijk dat er zo weinig mogelijk verharding komt in de omgeving, om de waterproblematiek zoveel als mogelijk te kunnen beheersen.
- De Moester zou het een goed idee vinden, moest men kunnen sporten op het Technopark. Zij zouden sportvoorzieningen op het Technopark gebruiken. De Moester heeft lang een voetbalclubje van 'Geestige Buffalo's' gehad.
- De Moester doet soms tuinonderhoud voor particulieren. Die contacten gebeuren 'via via'. Het zou interessant kunnen zijn dat De Moester het groenonderhoud van het Technopark opneemt.
- De Moester wordt niet uitgenodigd op activiteiten van Natuurpunt op site Rijvissche. Dat is niet abnormaal, want die activiteiten vinden meestal plaats in het weekend. Op dat moment is niemand aanwezig op De Moester.
- In de buurt zijn veel lopers, ook van de bedrijventerreinen.
- In het weekend en 's avonds kunnen 'derden' de ruimtes van De Moester gebruiken. Er is plaats voor 50 zittende of 100 staande mensen. Er is een bar, een restaurant en een professionele geluidsinstallatie aanwezig.
- De Moester neemt deel aan de netheidsacties (netheidscharter) van IVAGO. Zij kuisen o.a. de berm van de snelweg op langs de Putstraat-Rijvisschestraat.
- De tewerkstellingsateliërs worden steeds rendabeler. Dit betekent dat De Moester de grens bereikt van BTW-plicht. De Raad van Bestuur van De Moester zal onderzoeken of De Moester zal overgaan tot BTW-plichtige organisatie. Indien dit inderdaad het geval is, zal meer dienstverlening aan derden (bv. tuinonderhoud) mogelijk zijn. De overgang naar een BTW-plichtige organisatie vraagt echter een stevige administratieve organisatie met o.a. een witte kassa, BTW-boekhouding ... Over deze beslissing moet goed worden nagedacht.

3. Gesprek ikv Wijkstructuurschets Zwijnaarde – gebruikers begraafplaats Scheldeakker

(6/11/2019)

Aanwezig: een voorzitter en een ondervoorzitter van een Gentse moskee, Tonette Mas, Katelijne Van den Brande en Ann Manhaeve

3.1. Wat is een wijkstructuurschets?

Een wijkstructuurschets schetst een toekomstvisie voor een wijk op de lange termijn en bepaalt hoe een wijk in de toekomst kan evolueren op het vlak van wonen, ontspanning, verkeer, winkelen, werken, zorg ... Een wijkstructuurschets heeft niet als doel om concrete acties te formuleren, maar zal wel als kader dienen voor toekomstige beslissingen en projecten.

Zo weten we dat er nog steeds een grote vraag naar woningen is in Gent. In de binnenstad en in de 19^e eeuwse wijken is de bebouwing echter al zeer dicht waardoor het moeilijk is om in deze wijken woningen bij te bouwen. Dat kan wel in de rand van 20^e eeuwse wijken rond Gent, zoals in Zwijnaarde. In Zwijnaarde stellen we dan ook vast dat er almaar meer meergezinswoningen worden gebouwd. Die hebben elk afzonderlijk een beperkte impact, maar gezamenlijk beïnvloeden zij de leefkwaliteit in Zwijnaarde wel degelijk. Voor dergelijke evoluties kan de wijkstructuurschets een interessant kader vormen.

In Zwijnaarde lopen meerdere projecten die momenteel min of meer naast elkaar vorm krijgen en gerealiseerd worden. De wijkstructuurschets zal ook voor deze projecten een coherent kader vormen.

Als eerste stap bij de opmaak van een wijkstructuurschets wil de Stad luisteren naar wie in de wijk woont of actief is. Daarbij willen we vooral horen hoe men de wijk beleeft en gebruikt, waar de uitdagingen en de noden liggen.

3.2. Synthese van het gesprek:

- Op Scheldeakker ligt de enige begraafplaats met mekka-gerichte graven voor volwassenen in Gent. Mekkagerichte graven voor kinderen zijn er zowel op de begraafplaats Scheldeakker als op de Westerbegraafplaats.
- Wanneer mensen van de oudere generaties van de moslimgemeenschap overlijden, wordt hun lichaam vaak gerepatriëerd. Daardoor worden vooral personen die op jongere leeftijd overleden zijn, in België begraven.
- 2 maal per jaar (dag voor de Ramadan en dag voor Offerfeest) komen 20 à 30 mensen de begraafplaats bezoeken (te vergelijken met Allerheiligen/Allerzielen voor de katholieke gemeenschap). Dit bezoek wordt vanuit de moskee georganiseerd: mensen verzamelen aan de moskee en verplaatsen zich na het middaggebed samen met de wagen (via carpooling) naar de begraafplaats. Weinig mensen gaan met de fiets of de tram naar de begraafplaats.
- Vanuit Rabot, Brugse Poort rijdt men via de R4, de afrit aan de autokeuring en de Heerweg-Noord naar Scheldeakker. Vanuit Nieuw Gent volgt men via de Zwijnaardsesteenweg en de Heerweg-Noord naar Scheldeakker. Aan de begraafplaats zijn er voldoende parkeerplaatsen.
- Op termijn zal de afrit van de R4 aan de autokeuring worden afgesloten. Vraag om op dat moment een wegwijzer naar de begraafplaats te plaatsen aan de afrit van de R4 ter hoogte van de N60.

- De Groendienst zorgt dat de begraafplaats opgeruimd is voor het collectieve bezoek. De Groendienst zou voor een aanduiding van de mekkagerichte begraafplaats zorgen. Een (grotere) overdekte plek zou ook welkom zijn.
- Er heeft een overleg met de groendienst en schepen Van Hecke over de begraafplaats Scheldeakker plaats gevonden. Er zou een nota worden geschreven over een mogelijke uitbreiding van de mekka-gerichte begraafplaats met onder meer een 'knekelput'. In een dergelijke knekelput zouden lichamen herbegraven worden van mensen die de concessie niet verder wensen te betalen. Dit om een antwoord te bieden op het feit dat religieuze voorschriften crematie van deze lichamen verbieden.
- Andere plekken in Zwijnaarde waar de mensen van de moslimgemeenschap komen:
 - o 2 à 3 keer per jaar komen jongeren van de jongerenwerking van de moskee van het Rabot voetballen (zaalvoetbal) in sporthal Hekers. Sommigen komen met de tram, anderen met de wagen. Op de parking van de sporthal is soms geen plaats. Dan parkeren auto's zich in de omliggende woonstraten.
 - o Het Ontmoetingscentrum Zwijnaarde wordt geregeld gebruikt voor feesten
 - o Met de fiets naar het Technologiepark, om er les te geven, voor een doctoraatsverdediging ...
 - o De autokeuring wordt (uiteraard) bezocht.
 - o Plekken met speeltoestellen of dieren worden als interessanter ervaren (als mogelijke bestemming met kinderen). In Zwijnaarde is momenteel geen bovenlokale speelvoorziening aanwezig. Binnen enkele jaren zal er een speelbos liggen langs de Heerweg-Zuid. Parkeermogelijkheden voor de wagens zullen er wel beperkt zijn.
 - o Wandelen in het Parkbos of langs de Schelde wordt quasi niet gedaan. Een boottocht over de Schelde tot in Zwijnaarde lijkt wel interessant.
- Vraag of er een grote zaal bestaat waar 500 à 600 personen samen de Iftar zouden kunnen vieren tegen een schappelijke prijs. Ann en Katelijne kennen geen dergelijke zaal in Gent.

4. Focusgesprek over het 'dorpscentrum' ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en Schilderswijk

5 december 2019

Aanwezig: bewoners van Kelderijstraat, Hutsepotstraat, Begoniastraat, Ter Linden, Klaasbulkstraat, Heerweg-Zuid, Campusstraat, Zandvoordestraat. Sommige van deze bewoners waren ook: lid van het bestuur van OKRA, handelaar, uitbater van een horeca-zaak, werknemer of vrijwilliger van De Mantel, diaken, trekker van het Overlegplatform Zwijnaarde, werknemer van het VIB. Daarnaast was voor de Stad Gent ook aanwezig: Tonette Mas (Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning), Katelijne van den Brande (Dienst Beleidsparticipatie), Ann Manhaeve (Dienst Beleidsparticipatie).

4.1. Wat is een wijkplan?

De Stad Gent wil samen met de mensen van Zwijnaarde een wijkplan maken voor Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk (gebied tussen Schelde, Ringvaart, Kortrijksesteenweg, spoorweg en de gemeentegrens). Hiervoor willen we onderzoeken hoe we ervoor kunnen zorgen dat er ook in de toekomst aangename ontmoetingsplekken en genoeg sociale voorzieningen zijn in Zwijnaarde, dat er genoeg groene ruimte is ...

Een wijkplan bestaat uit een wijkmobiliteitsplan en een wijkstructuurschets. Beide zijn sterk met elkaar verbonden. Daarom hebben we die gebundeld in één wijkplan.

- Het wijkmobiliteitsplan zal onderzoeken hoe we ons in Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk veilig en duurzaam kunnen verplaatsen. Er zullen hiervoor maatregelen op korte termijn (5 jaar) worden gerealiseerd.
- De wijkstructuurschets zal een beeld op langere termijn schetsen over hoe we willen wonen in de toekomst, waar extra groen nodig is, waar ontmoetingsplekken gewenst zijn, hoe we willen winkelen ... De wijkstructuurschets vormt een kader voor toekomstige projecten. Hier zijn geen maatregelen op korte termijn aan verbonden.

De eerste stap is om te spreken met mensen die wonen of werken in Zwijnaarde. We willen weten hoe zij Zwijnaarde gebruiken en beleven, wat hun noden en ambities voor Zwijnaarde zijn. Om de groepjes voor de focusgesprekken tot een 10-tal mensen te kunnen beperken, zullen we 3 focusgesprekken organiseren. We hebben Zwijnaarde daartoe ingedeeld in 3 gebieden. Er vindt één gesprek per gebied plaats.

De 3 gebieden kunnen grosso modo omschreven worden als volgt:

- Het ruime centrum van Zwijnaarde: het gebied tussen Tramstraat/Della Faillelaan, Eedstraat/Heerweg-Zuid (tot nr 273), en E17 (roze gebied)
- Het noordelijke gebied met de omgeving van Don Bosco Zwijnaarde, enkele woonbuurten die palen aan bedrijventerreinen en de bedrijventerreinen zelf: van de omgeving van de ovonde op de N60 tot en met Eiland Zwijnaarde (gele gebied)
- Het landelijke gebied met verkavelingen, verspreide woningen, akkers, weiden en enkele boerderijen (groene gebied)

Vandaag hebben we de belanghebbenden voor het centrum van Zwijnaarde uitgenodigd.

4.2. Belangrijke plekken in Zwijnaarde

- Plekken waar men vaak komt: Zonnebloempark, bakker in de Hutsepotstraat, Carrefour op de Heerweg-Zuid, WZC Zonnebloem, Heerweg-Noord (tussen Dorpsstraat en Tramstraat want *“verder is er niet veel meer”*), dorpsplein, Prelaatsdreef, Ter Linden, Hekers, Dorpsstraat. Men is positief over deze plekken.
- Men apprecieert dat er in groene ruimte voor Zwijnaarde wordt geïnvesteerd, meer concreet in het Zonnebloempark en in het speelbos.
- Vraag naar de stand van zaken van De Ghellinck: Tonette Mas deelt mee dat ANB dit terrein heeft aangekocht en momenteel onderzoekt of de paden toegankelijk kunnen worden gemaakt.
- Het nieuwe plein tussen het WZC, de assistentiewoningen, het LDC en de crèche is positief. Dat plein wordt voor festiviteiten gebruikt. Jammer dat het zo moeilijk is om er een podium te plaatsen. Naast de geëiste doorgang voor de brandweer is er immers niet veel plaats over. Ook op het hellend vlak tussen de assistentiewoningen en de school kan geen podium worden geplaatst.
- Het dorpsplein vindt men een mooie plek. Wanneer daar festiviteiten plaats vinden, is het er niet veilig voor kleine kinderen omdat het plein niet afgeschermd is van de straat. Anderzijds vindt men het belangrijk dat het zicht van auto's niet wordt belemmerd door eventuele 'afscheidingen' (bv struiken) op het plein.
- Voor kinderen is de speeltuin aan de bib belangrijk.
- Aan de bib is het donker onder de luifel. Daar worden hoogst waarschijnlijk drugs verkocht – vroeger gebeurde dat aan de Prelaatsdreef. Aan de bib komen jongeren met luide muziek en 'chique' wagens. Men ziet dat er regelmatig zaken worden doorgegeven aan passanten. Ook aan de parking van de assistentiewoningen hangen jongeren rond. De wijkagent passeert er geregeld en sprak de jongeren al aan.
- De Schelde in het algemeen, en de Zwartekobenstraat in het bijzonder, is mooi en belangrijk voor Zwijnaarde. Vorig jaar werden de Scheldesessies er georganiseerd. Dat was een leuk initiatief waar veel volk naartoe is getrokken.

- Aan Ghent Dredging ligt echter veel 'rommel'. Dat gaat om baggermateriaal dat eigenlijk zou moeten overdekt worden volgens de milieuvergunning. Door het slordige uitzicht trekt deze plek vuil aan: ter hoogte van dat terrein ligt ook sluikstort.
- Tijdens het weekend overnachten internationale truckers op het terrein van Alinso. Ook zij zorgen voor afval.
- Gasten van de B&B komen vooral om naar Gent te gaan. Soms gaan zij wandelen naar het dorpsplein, langs de Schelde of in het Parkbos. Naar het stadscentrum gaan zij met de tram. Het feit dat men gratis kan parkeren in Zwijnaarde is belangrijk voor die gasten. Tijdens de week logeren er geregeld zakenmensen in de B&B. Zij zijn meestal gelinkt aan de bedrijventerreinen en werken tot 's avonds laat. Zij hebben hierdoor weinig tijd om andere zaken in de omgeving te bezoeken.
- Zwijnaarde kent nog enkele mooie, 'oude' landelijke straten zoals de Heistraat, de Eedstraat, Putstraat, Gebuurtestraat ...
- De Chalaise is een mooie laagdrempelige ontmoetingsplek voor de buurt. Die wordt door verschillende burens beheerd. Wie dat wil, kan daar iets organiseren. Dat initiatief is echter nog weinig gekend. De Mantel wil hier mee zijn schouders onder zetten.
- This little farm, een boerderijtje in de Eedstraat, vormt ook een ontmoetingsplek, die door een Amerikaanse dame wordt getrokken. Zij heeft veel contacten in de Gentse expat-gemeenschap en brengt mensen van Zwijnaarde en expats met elkaar in contact. Uitnodigingen voor activiteiten op die boerderij worden verspreid via FB. De activiteiten zijn vaak gericht op jonge kinderen (Halloweenfeest, paasbrunch, vakantie-opvang door ouders zelf ...).
- De Mantel kan gratis worden gebruikt door verenigingen. Men vraagt wel dat de activiteiten open staan voor iedereen. Wanneer dat niet zo is (bv wanneer een koor er repeteert), vraagt men om iets te organiseren (bv een optreden) dat dan wel voor iedereen toegankelijk is.
- In oktober zijn prof. Boelens en enkele studenten op het Overlegplatform Zwijnaarde een oefening komen voorstellen in Zwijnaarde. Studenten hadden daarbij nagedacht over hoe het Technopark beter kon worden ingebed in Zwijnaarde. Eén van hun voorstellen betrof een nieuwe toegang voor fietsers en voetgangers (en dus van tramgebruikers) aan de Heerweg-Noord. Aan een goed uitgewerkte toegang zouden ook allerlei voorzieningen kunnen komen, bv rond een toegangsplein. Die voorzieningen zouden het isolement van de woonbuurt Roosken kunnen doorbreken. Nu zijn daar immers zeer weinig voorzieningen en is er onvoldoende groene ruimte. Een dergelijk idee kan in de wijkstructuurschets verder worden onderzocht.
- Tussen de woningen langs de Heerweg-Noord en het Technopark vormen bomen en struiken momenteel een groene buffer. Het is belangrijk om doorgangen te maken door die buffer, zodat daar meerdere toegangen voor fietsers en voetgangers kunnen worden gerealiseerd. De groenbuffer zelf zou moeten behouden blijven, vond het Overlegplatform.
- Het Technopark vormt momenteel een eiland in Zwijnaarde. Men plant er de bouw van een studentrestaurant, waardoor mensen van het Technopark nog minder dan vroeger de noodzaak zullen voelen om naar het centrum van Zwijnaarde te gaan.

4.3. Winkels, horeca, vrije tijd ... (voorzieningen)

- Wanneer men iets wil gaan eten in Zwijnaarde, kan dat tijdens de week in het Oud Gemeentehuis of in de Mythe. In het weekend kan men in Zwijnaarde niet terecht om te gaan eten. In de Kring (nieuwe Melac) kan men iets drinken. De Kring heeft echter een eigen publiek (vaak kaarters) en spreekt jonge mensen niet aan.
- Men mist een bruin café of een koffiebar in Zwijnaarde. Een bruin café kan men nog vinden in Zevergem. Ook in De Mantel kan men iets komen drinken. Dat kan wel enkel tijdens de werkuren.
- Wat de vrijetijdsbeleving betreft, gaat men naar de nieuwe Melac, als er iets interessants wordt georganiseerd, of naar het stadscentrum.
- In Zwijnaarde zijn weinig voorzieningen. Er is geen kantoor van de CM of van De Post, geen politie, weinig middenstand. Een wekelijkse markt zou interessant zijn. Die zou dan wel op een goed zichtbare plaats en buiten de werkuren moeten plaats vinden. Dat was bvb niet het geval bij de (beperkte) markt in de J. Schayckstraat: die was niet goed gelegen en vond plaats op donderdagnamiddag.
- Vroeger waren er veel winkels in de Dorpsstraat. Die werden vaak gerund door vrouwen van werknemers van Fabelta. Toen de BTW werd ingevoerd, zijn veel van die winkels stopgezet. Men ziet een aantal redenen waarom winkels de laatste jaren zijn verdwenen in Zwijnaarde:
 - o de woningprijzen in Zwijnaarde zijn veel hoger dan de prijs die een handelaar kan krijgen als hij zijn zaak laat overnemen. Hierdoor worden handelspanden omgezet in woningen.
 - o de handelszaken in Zwijnaarde liggen nogal verspreid. Het is belangrijk om een concentratie aan winkels te hebben om die succesvol te laten zijn. Sommigen vinden dat handelaars in de rand te weinig steun krijgen van de Stad Gent. Een recent voorbeeld van een handelszaak die door woningen wordt vervangen is de Electrozaak in de Heerweg-Zuid waar sociale woningen zullen worden gebouwd. Iemand vindt dat de handelsfunctie in dat pand behouden zou moeten blijven, bvb via ondersteuning van startende handelaars door de Stad Gent.
 - o Passanten hebben onvoldoende het gevoel dat het interessant is om in Zwijnaarde te verblijven. Zwijnaarde wordt aanvoeld als een 'transitzone'.
- De klanten van optiek Hauman komen vaak met de wagen omdat zij zich onzeker voelen op de fiets door hun slechter geworden zicht. De klanten komen van de rand rondom Gent (Eke, De Pinte, Zevergem ...), van Nieuw Gent ...
- Met de tram staat men op 30 minuten in het centrum van Gent. Daar zijn allerhande handelszaken.
- De Mantel organiseert een 'boodschappenbus' voor mensen die niet goed ter been zijn/voor wie het moeilijk is om zware boodschappen te doen. Die bus haalt de mensen thuis op, brengt ze naar de winkel en zet de mensen daarna terug thuis af.
- Men gaat vaak winkelen in Merelbeke (sommigen met de fiets), in Sint-Denijs-Westrem, naar de Delhaize aan Mediamarkt (voor grote boodschappen met de wagen, kleinere met de fiets), naar de Carrefour in de Heerweg-Zuid, de plaatselijke bakker en slager ...
- De broodjeszaak 't Zwijntje in de Hutspotstraat draait goed. Die is vooral op het Technologiepark gericht en is enkel tijdens de week open van 's morgens tot rond 17u. Dat is een werkritme dat haalbaar is. Mensen van het Technologiepark trekken er vaak te voet naartoe.

- Men merkt op dat het vroegere dorpscentrum rond de Kiosk 'stiller' werd en dat de centrumfunctie zich meer en meer naar de Hutsepotstraat verplaatst. Dit zou onder meer door de tram worden veroorzaakt, omdat de tramhalte te ver van de winkels zou liggen.
- De kerk van Zwijnaarde vormt een ontmoetingsplaats voor een groep eerder oudere (vooral 60+) mensen. Elke week wonen 100 à 120 mensen de zondagsmis bij. Jonge gezinnen komen vooral naar de kerk voor specifieke gelegenheden (bv. eerste communie, vormsel van hun kinderen). In Zwijnaarde vinden relatief veel kerkelijke begrafenisplaats (40-tal per jaar). Daarnaast vinden er jaarlijks ook ongeveer 25 doopsels en enkele huwelijken (5 in 2020) plaats. Aan het 'kerkelijke gebeuren' werken veel vrijwilligers mee. De kerk staat open voor gebruik voor 'gepaste activiteiten' door derden zoals de Harmonie die er onder meer haar jaarlijkse concert organiseert.
- Tonette stelt dat de wijkstructuurschets wil onder meer onderzoeken of een grotere wisselwerking tussen Zwijnaarde en het Technologiepark mogelijk is. UGent is bereid om na te gaan welke meerwaarde het Technologiepark voor Zwijnaarde kan bieden. Het kan daarbij gaan om medegebruik van de groene ruimte, kleine sportinfrastructuur ... Deelnemers vinden het positief dat mensen van het Technologiepark in Zwijnaarde komen door de broodjeszaak 't Zwijntje in de Hutsepotstraat.

4.4. Belangrijke routes en wegen voor Zwijnaarde

- De Hutsepotstraat is zeer druk tijdens de spits. Buiten de spits is het er rustig.
- In Ter Linden is het druk als er evenementen zijn in de sporthal (vaak in het weekend). Dan is het er gevaarlijk, zowel voor fietsers als voor auto's. Auto's parkeren er ook langs weerszijden van de straat, waardoor voertuigen elkaar niet meer kunnen kruisen. Dat probleem stelt zich niet alleen bij evenementen in de sporthal, maar ook tijdens de werkweek. Vele pendelaars gaan immers niet parkeren op de P&R aan de sporthal, maar parkeren zich dicht bij de tramhalte in Ter Linden. Omdat Ter Linden eigenlijk te smal is om aan weerszijden te parkeren, parkeren chauffeurs zich geregeld op de grasstrook van het trottoir. Hiervoor worden zij beboet als de politie dit vaststelt.
- De wegelingen in de buurt Hekers worden vaak gebruikt door kinderen die naar school fietsen. Wanneer die tussen geparkeerde auto's uit komen, is dat gevaarlijk. Het is echter niet comfortabel om via de wegelingen te fietsen omdat de trottoirrand er niet verlaagd is. Iemand verkiest daarom om via de Heerweg-Zuid met haar kinderen naar de school in de Hutsepotstraat te fietsen.
- Fietsen langs de Heerweg-Zuid is niet evident:
 - o Het laatste stuk van het fietspad (tussen de Zandvoordestraat en de gemeentegrens) is in zeer slechte staat en gevaarlijk tijdens de spits. Dat vormt echter de enige route om naar de school in Zevegem te gaan.
 - o De brug over de E17 is gevaarlijk voor fietsers.
 - o Waar het fietspad is vernieuwd gaat het omhoog en omlaag bij elke oprit.
 - o Er is onvoldoende verlichting door de bomen (er wordt opgemerkt dat dat geen vraag is om de bomen te verwijderen).
 - o Carrefour wordt 's ochtends rond 8u beleverd, waardoor er vaak hinder ontstaat.

- Sommige fietsers fietsen in tegenrichting op het fietspad in de Heerweg-Zuid, bvb op het stuk tussen de Carrefour en de R. Vlerickstraat (kant optiek Hauman).
- Fietsen in de Zandvoordestraat vindt men gevaarlijk sinds het tweerichtingsfietspad is vervangen door een éénrichtingsfietsdag aan de zijde van de E17 en een fietssuggestiestrook aan de ander zijde. Men fietst geregeld op het trottoir of in tegenrichting op het tweerichtingsfietspad omdat men de fietssuggestiestrook te gevaarlijk vindt door de combinatie van geparkeerde wagens en verkeer in beide richtingen. Dat probleem stelt zich vooral tijdens de spits, door het drukke doorgaande verkeer. In het weekend en buiten de spits is de Zandvoordestraat een rustige straat.
- Men vindt het jammer dat de N60 een barrière vormt ter hoogte van de Gebuurtestraat. Om een lange omweg te vermijden, fietst men soms in tegenrichting op het fietspad langs de N60 (aan de zijde van het centrum van Zwijnaarde).
- Fietsen langs de N60 is gevaarlijk en onaangenaam. Indien de paden door De Ghellinck toegankelijk zouden zijn, zouden zij een gedeeltelijk alternatief voor de N60 kunnen vormen.
- De parkbosbruggen worden vooral recreatief gebruikt door mensen uit het centrum van Zwijnaarde.
- Het vele verkeer in Zwijnaarde zorgt voor hinder door lawaaioverlast en luchtvervuiling. In de Tramstraat worden de geluidsnormen sinds meerdere jaren overschreden. Dat was de reden waarom de toegang tot het Technologiepark langs de Tramstraat enkel in uitzonderlijke gevallen mocht worden gebruikt door gemotoriseerd verkeer. Ook metingen via 'telraam' tonen aan dat er veel verkeer over de Tramstraat rijdt (4^e drukste straat in Gent). Dat komt doordat de as Tramstraat-Della Faillelaan een belangrijke verbinding tussen Zwijnaarde en Merelbeke vormt. Ook de problemen op de ovonde zorgen ervoor dat veel chauffeurs langs de Tramstraat-Della Faillelaan te rijden, terwijl dat eigenlijk niet nodig is. Het is dus voor Zwijnaarde belangrijk dat de ovonde wordt aangepast. Die aanpassing valt onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Daar kan de Stad dus niet over beslissen. De Zwijnaardsesteenweg in Merelbeke (het verlengde van de Tramstraat-Della Faillelaan) werd reeds enkele jaren geleden door de gemeente Merelbeke overgenomen van Vlaanderen. Iemand vraagt dat de Stad Gent ook de as Tramstraat-Della Faillelaan overneemt van het Vlaamse Gewest. Dat is echter niet zo eenvoudig, want het onderhoud van een dergelijke as vraagt veel middelen.
- Ann meldt dat recent een studie werd opgestart als voorbereiding voor de heraanleg van de Krekelstraat. In dat dossier is ook de aanleg van fietspaden voorzien. De studie is pas een eerste stap in een lang traject. De werken zelf zullen nog meerdere jaren op zich laten wachten.

4.5. Wonen in Zwijnaarde

- Iemand merkt op dat het dorpsgevoel in Zwijnaarde is verminderd. Iemand anders reageert dat er in Zwijnaarde dorpsfeesten (bv door de Harmonie) en activiteiten (bv door de verenigingen zoals de Gezinsbond) worden georganiseerd, maar dat er weinig mensen van Zwijnaarde naar die feesten en/of activiteiten komen. Wie het dorpsgevoel belangrijk vindt, moet zelf ook moeite doen om activiteiten in Zwijnaarde te bezoeken, zich te engageren bij verenigingen ... Verenigingen helpen elkaar bij de organisatie van activiteiten.
- Het verenigingsleven in Zwijnaarde is een interessante manier om mensen te leren kennen.

- Het LDC helpt om het dorpsgevoel te versterken.
Aanvulling na de vergadering: Ook het Ontmoetingscentrum Zwijnaarde helpt om het dorpsgevoel te versterken. De 3 vergaderzaaltjes van het OC zijn bijna iedere weekavond bezet door onze Zwijnaardse verenigingen en het OC is zelf ook één van de grote organisatoren (samen met de verenigingen en het cultuurplatform) van een cultureel programma en dito activiteiten.
- Meerdere decennia geleden (nog voor de fusie met Gent), werd het Gewestplan uitgetekend (te raadplegen via <http://www.geopunt.be/>). Dat plan legt tot op vandaag vast waar kan gebouwd worden (woonzone) en waar dat niet kan. Meerdere kavels waar nu nog aan landbouw wordt gedaan, zijn eigenlijk woonzone. Eigenaars van dergelijke kavels hebben door het gewestplan het recht om op die gronden een bouwproject te ontwikkelen. Op die manier verdwijnt uiteraard groene ruimte, maar daar kan de Stad niets aan doen.
- Het dorpsgevoel is ook verminderd doordat Zwijnaarde steeds meer verstedelijkt.
- Tonette geeft aan dat de Stad Gent aan een wijkstructuurschets werkt onder meer om die verstedelijking in goede banen te leiden. Er zijn de komende jaren immers heel veel extra woningen nodig. Die kunnen niet meer gebouwd worden in de binnenstad of de 19^e eeuwse gordel rond Gent. Daarom worden steeds meer woningen in de rand rond Gent gebouwd.
- Tonette vertelt verder dat in Ruimte voor Gent werd vastgelegd hoe de Stad best ontwikkelt in de toekomst. Dit plan bevat echter vooral algemene principes. Via de wijkstructuurschetsen wil de Stad die algemene principes concreter maken in verschillende wijken. De wijkstructuurschets dient onder meer om na te gaan waar kan gebouwd worden, waar hoger kan worden gebouwd of waar dat absoluut niet kan ... Momenteel heeft de Stad weinig instrumenten om eisen op te leggen aan dergelijke projecten. Een wijkstructuurschets zal een kader vormen om dergelijke projecten aan af te toetsen en om goede argumenten aan te reiken voor bepaalde vragen.
- Bij wijze van voorbeeld meldt Peter dat de Stad aan de projectontwikkelaar die momenteel bouwt op een terrein tussen de Heerweg-Noord en Nederzwijnaarde had gevraagd om een doorgang voor fietsers en voetgangers te voorzien. De projectontwikkelaar ging niet akkoord met deze eis en is door de Provincie Oost-Vlaanderen in het gelijk gesteld.
- Tonette geeft aan dat verdichting ook positieve gevolgen heeft:
 - Meer mensen betekent ook een groter draagvlak voor voorzieningen. Zo is de site rond het LDC/WZC aan de Hutsepotstraat ontwikkeld omdat de dorpskern van Zwijnaarde in Ruimte voor Gent is bestempeld als stedelijk knooppunt omdat de dorpskern goed bereikbaar is met het openbaar vervoer en er al een minimum aan voorzieningen aanwezig zijn. Bij een dergelijk knooppunt zijn verdichting en verweving van functies wenselijk.
 - Verdichting biedt de mogelijkheid om een divers woonaanbod te voorzien, zoals betaalbare woningen, kleinere woningen, cohousing, ...
 - De Stad streeft ook naar meer gedeeld ruimtegebruik, waarbij scholen bijvoorbeeld ook activiteiten van anderen toelaten in hun lokalen.
- Momenteel vormen oudere mensen ongeveer 22% van de bewoners van Zwijnaarde. Men verwacht men dat dat zal toenemen tot 30%. Dit zorgt ervoor dat er een beweging ontstaat waarbij woningen van ouderen worden ingenomen door jongere mensen. Bijvoorbeeld in de verkavelingen rond de Rijvisschestraat komen meer en meer jonge gezinnen wonen.

- Tonette stelt dat we Zwijnaarde niet verder kunnen verkavelen op die manier als we groene ruimte willen behouden. Als we voldoende woningen willen hebben én de groene ruimte willen behouden, moeten we de woningen dichter bij elkaar en gestapeld (= appartementen of schakelwoningen) bouwen. De Stad bouwt echter niet zelf, dat zijn de eigenaars en de projectontwikkelaars. De Stad wil wel een kader opmaken om die bouwprojecten in goede banen te leiden.
- Volgens een bewoner zijn er Zwijnaarde de laatste jaren ongeveer 200 woningen bijgekomen. Dat zullen er allicht in de toekomst een 300-tal zijn. Op andere plekken in Gent is de bevolking veel meer gestegen dan in Zwijnaarde (bv. in Wondelgem). Zwijnaarde is dus nog niet zoveel verdicht als die andere plekken.
- De Stad heeft een oefening gemaakt om na te denken over hoe een deel van het terrein waar het bouwbedrijf Van De Velde actief is, anders zou kunnen worden ingevuld. Als Stad kunnen en wensen we uiteraard het bedrijf niet te dwingen om te vertrekken. Een nieuwe ontwikkeling op dat terrein zou kunnen leiden tot meer openbaar groen, een doorsteek tussen de dorpskern en de tramhalte, handelszaken ... De deelnemers aan het gesprek vinden dat het niet evident is dat zo'n bedrijf zich in de dorpskern bevindt en dat het logischer lijkt om een dergelijk bedrijf op een beter toegankelijke plek te plaatsen (bv langs de N60, maar daar is in Zwijnaarde geen plaats meer voor).
- De woonbuurt Roosken zit tegen de E40 gedrukt. In die buurt zal men binnenkort starten met de renovatie van de sociale woningen.
- Het Technologiepark biedt in beperkte mate een meerwaarde voor Zwijnaarde, bv wanneer mensen er kunnen gaan joggen. Dat bedrijventerrein vormt echter ook een belangrijke oorzaak van mobiliteitsproblemen in Zwijnaarde. In het Technologiepark staan her en der auto's geparkeerd. Eiland Zwijnaarde zal allicht geen mobiliteitsproblemen veroorzaken in Zwijnaarde want de enige autotoegang tot Eiland ligt aan de R4.
- De vraag wordt gesteld of de invoering van de zone 30 een impact heeft op de luchtvervuiling door verkeer in Zwijnaarde. Men veronderstelt dat de impact gering is doordat Zwijnaarde omgeven is door grote verkeersaders (E17, E40, N60, R4). Een eventuele daling van het aantal auto's dat door Zwijnaarde passeert, zal daarbij ook bijdragen tot een verbetering van de luchtkwaliteit.

4.6. Andere opmerkingen en vragen

- Komt er betalend parkeren in Zwijnaarde?
Ann antwoordt dat in het Technologiepark betalend parkeren zal worden ingevoerd wanneer de parkeertoren in gebruik wordt genomen. Op dat moment zullen werknemers van het Technologiepark allicht een parkeerplaats in de straten van Zwijnaarde zoeken, als daar geen parkeermaatregelen worden genomen. De Stad wil samen met de inwoners van Zwijnaarde nagaan welke parkeermaatregelen zij aangewezen vinden voor Zwijnaarde als er inderdaad een parkeerprobleem zou ontstaan.
- De blauwe zone in de Dorpsstraat werkt goed. Die wordt niet zo vaak gecontroleerd, maar door de sociale controle (door buurtbewoners) worden langparkeerders erop attent gemaakt dat daar slechts kort mag worden geparkeerd.

5. Focusgesprek over het 'noordelijk deel van Zwijnaarde' ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en Schilderswijk

9 december 2019

Aanwezig: bewoners van Nederzwijnaarde, Nieuwescheldestraat, Hertooiebos, kruispunt Schaarkenstraat-Sonnevillestraat, Heerweg-Noord. Sommige van deze bewoners waren ook onthaalouder, vrijwilliger bij Natuurpunt, handelaar.

Daarnaast waren ook werknemers van Don Boscollege Zwijnaarde en een vertegenwoordiger van UGent (voor Technologiepark en Eiland Zwijnaarde) en vzw Ardoyen aanwezig.

Voor de Stad Gent waren Pieter Nolf, Katelijne van den Brande en Ann Manhaeve van Dienst Beleidsparticipatie aanwezig.

5.1. Wat is een wijkplan?

De Stad Gent wil samen met de mensen van Zwijnaarde een wijkplan maken voor Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk (gebied tussen Schelde, Ringvaart, Kortrijksesteenweg, spoorweg en de gemeentegrens). Hiervoor willen we onderzoeken hoe we ervoor kunnen zorgen dat er ook in de toekomst aangename ontmoetingsplekken en genoeg sociale voorzieningen zijn in Zwijnaarde, dat er genoeg groene ruimte is ...

Een wijkplan bestaat uit een wijkmobiliteitsplan en een wijkstructuurschets. Beide zijn sterk met elkaar verbonden. Daarom hebben we die gebundeld in één wijkplan.

- Het wijkmobiliteitsplan zal onderzoeken hoe we ons in Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk veilig en duurzaam kunnen verplaatsen. Er zullen hiervoor maatregelen op korte termijn (5 jaar) worden gerealiseerd.
- De wijkstructuurschets zal een beeld op langere termijn schetsen over hoe we willen wonen in de toekomst, waar extra groen nodig is, waar ontmoetingsplekken gewenst zijn, hoe we willen winkelen ... De wijkstructuurschets vormt een kader voor toekomstige projecten. Hier zijn geen maatregelen op korte termijn aan verbonden.

De eerste stap is om te spreken met mensen die wonen of werken in Zwijnaarde. We willen weten hoe zij Zwijnaarde gebruiken en beleven, wat hun noden en ambities voor Zwijnaarde zijn. Om de groepjes voor de focusgesprekken tot een 10-tal mensen te kunnen beperken, organiseren we 3 focusgesprekken. We hebben Zwijnaarde daartoe ingedeeld in 3 gebieden. Er vindt één gesprek per gebied plaats.

De 3 gebieden kunnen grosso modo omschreven worden als volgt:

- Het ruime centrum van Zwijnaarde: het gebied tussen Tramstraat/Della Faillelaan, Eedstraat/Heerweg-Zuid (tot nr 273), en E17 (roze gebied)
- Het noordelijke gebied met de omgeving van Don Bosco Zwijnaarde, enkele woonbuurten die palen aan bedrijventerreinen en de bedrijventerreinen zelf: van de omgeving van de ovonde op de N60 tot en met Eiland Zwijnaarde (gele gebied)
- Het landelijke gebied met verkavelingen, verspreide woningen, akkers, weiden en enkele boerderijen (groene gebied)

Vandaag hebben we de belanghebbenden voor het noorden van Zwijnaarde uitgenodigd. Het is daarbij de bedoeling om verschillende invalshoeken en belangen aan bod te laten komen.

5.2. Belangrijke plekken in Zwijnaarde

- De Ghellinck is een interessante plek voor Zwijnaarde. Katelijne vertelt dat dat domein werd aangekocht door de Vlaamse Overheid. Momenteel wordt onderzocht of het gedeeltelijk toegankelijk kan worden gemaakt.
- De Prelaatsdreef is zeer mooi.
- Katelijne geeft mee dat het park achter de bib zal worden heraangelegd in de tweede helft van 2020. Daarbij zullen de huidige groenzones aan de sporthal en aan de assistentiewoningen worden samengevoegd tot één park.
- De groenzone op het terrein van Alinso en op het terrein van Ghent Dredging zijn niet toegankelijk. Kan dat groen toegankelijk worden gemaakt?
- Sommigen gaan geregeld wandelen in het Parkbos.
- Het speelbos (Zwijntjesbos) aan de Heerweg-Zuid vind men 'een prachtig initiatief'.
- De Scheldevallei vindt men een 'fantastische plek'. Iemand heeft er onlangs vossen gezien.
- Naast Don Bosco ligt een natuurdomein. Mensen van Zwijnaarde komen daar niet zo vaak omdat de N60 een belangrijke barrière vormt. Een groot deel van dat domein is eigendom van Natuurpunt, dat het gebied toegankelijk wil maken.
- Ivm het Technologiepark:
 - o Tussen Hertoiebos en het Technologiepark ligt een groene zone. Vraag om die te behouden. Men vraagt zich af of UGent daar hoogbouw plant.
 - o In het weekend is het rustig op het Technologiepark. Dan gebruiken omwonenden dit terrein, bijvoorbeeld om de kinderen te leren fietsen. Het is positief dat het park niet wordt afgesloten, dat het open is.
 - o Hoogbouw op het Technologiepark wordt hoofdzakelijk tegen de E40 gepland. Die hoogbouw is nodig om de noodzakelijke uitbreiding toe te laten.
 - o Tegen de N60/E40 ligt een waardevol bosje. Vraag om dat bosje te behouden.
 - o Bij de vraag of de aanwezigen trots zijn op de bedrijven van Zwijnaarde, antwoordt men dat zij daar niet veel over weten. In Zwijnaarde gebeurt de enige communicatie

over het Technologiepark op het moment van aanvragen voor een omgevingsvergunning. Het feit dat de uitvinders van de genetische manipulatie (prof. Fiers en prof. Van Montagu) aan de basis liggen van het VIB, dat prof. Magnel (van UGent) het gewapend beton heeft uitgevonden, dat Ablynx nieuwe geneesmiddelen heeft ontwikkeld tegen reuma ... toont het belang van het Technologiepark. Daar mogen we trots op zijn.

- Hoe kan de communicatie in Zwijnaarde over het Technologiepark verbeterd worden? Via een rondleiding? Samen met de Stad organiseerden UGent en enkele bedrijven van het Technologiepark een rondleiding in 2015.
- Een andere mogelijkheid is dat omwonenden kunnen deelnemen aan activiteiten op het Technologiepark. Sofico organiseert elke week een coderdojo². Daar leren kinderen (7 tot 16j) op speelse wijze programmeren. Het Technologiepark brengt een nieuwsbrief uit. Daarin wordt informatie over activiteiten, nieuwe ontwikkelingen, aanvragen voor een omgevingsvergunning ... opgenomen. Wie deze nieuwsbrief wil ontvangen, kan zich inschrijven via <http://www.techlane.be/subscribe-to-our-tenants-newsletter-2/>.
- UGent heeft een fablab op het Technologiepark (<http://www.ghentdesignfactory.be/fablab/>). In dat fablab staat allerlei elektronisch materiaal, 3D-printers en -cutters ... Men suggereert om bijvoorbeeld een zomercursus/zomerkamp te organiseren samen met Don Bosco en mensen van Zwijnaarde in onder meer dat fablab. Don Bosco vindt dat een interessante suggestie. De communicatieverantwoordelijke voor het Technologiepark zou hier mee over kunnen nadenken.

5.3. Winkels, horeca, vrije tijd (voorzieningen)

5.3.1. Winkelen

- In Zwijnaarde zijn weinig winkels. De laatste jaren zijn er meerdere gesloten. De aanwezigen gaan winkelen in Merelbeke, naar de Albert Heijn aan de Ghelamco, naar de Delhaize aan de Mediamarkt. De wekelijkse inkopen doet men met de wagen. Het is moeilijk om de Albert Heijn te bereiken vanuit Zwijnaarde: je moet over Merelbeke rijden. Naar de Delhaize aan de mediamarkt rijdt men via de Tramstraat en de R4.
- In de Heerweg-Zuid is ook een Carrefour. Die wordt echter als weinig uitnodigend ervaren.
- De potentiële klanten voor winkels/horeca zijn aanwezig (studenten en werknemers van UGent en de bedrijven). Waarom starten zo weinig ondernemers een zaak op in Zwijnaarde? Is dat omdat er weinig parkeerplaatsen zijn? Is het omdat het moeilijk is om als nieuwkomer te integreren in Zwijnaarde?
- Het zou goed zijn mochten meer zaken zich vestigen rond het dorpsplein. Het bedrijf Van de Velde zit daar eigenlijk niet op zijn plaats. Indien daar een nieuwe ontwikkeling zou komen, zou dat een kans kunnen bieden aan nieuwe handelszaken. Een nieuwe ontwikkeling zou ook een verbinding kunnen vormen naar de Prelaatsdreef.

² Uit Wikipedia: CoderDojo is een wereldwijde, door vrijwilligers geleide gemeenschap van gratis programmeerworkshops voor jongeren tussen 7 en 17. De beweging is een grassrootsorganisatie met individuele clubs die onafhankelijk optreden.

- De Okay in de Hutsepotstraat is er niet gekomen doordat omwonenden bezwaar hebben aangetekend omdat zij verkeersproblemen vreeden.
- De Tramstraat vindt men minder geslaagd als plek voor winkels. Men vreest dat er baanwinkels zouden komen indien dit zou worden gestimuleerd.
- Men vraagt zich af wat de visie is van dienst Economie op het stimuleren van kleinhandel in de kernen van deelgemeenten.
- Als er meer woningen komen in Zwijnaarde, zullen er ook meer klanten zijn voor de handelszaken.

5.3.2. Spelen, sporten, vrije tijd

- In het noordelijke deel van Zwijnaarde is weinig speelgelegenheid. Aan de bib is een speeltuin voor kinderen vanaf 7 jaar, maar die speeltoestellen zijn versleten. In Zwijnaarde zijn er geen speelplekken voor kleine kinderen onder de 7 jaar. Nochtans komen steeds meer gezinnen met kleine kinderen in Zwijnaarde wonen.
- In de omgeving van Zwijnaarde is het zomeraanbod voor jongeren heel beperkt en/of duur (bv Freetime).
- Jannes meldt dat op het terrein van Natuurpunt op de site Rijvissche (naast Don Bosco) natuurlijke speelruimte voor kinderen zal worden voorzien. De N60 vormt echter een belangrijke barrière tussen de kern van Zwijnaarde en dat gebied.
- Elke avond van de werkweek stelt Don Bosco Zwijnaarde haar sportterreinen ter beschikking van de jeugdwerking van de handbalclub. Op dat moment is de campus niet afgesloten, en wandelen omwonenden op het terrein van de school. Dat is OK voor Don Bosco. Wanneer het terrein openstaat, zouden mensen ook op de atletiekpiste mogen komen joggen. Tijdens het weekend wordt het terrein afgesloten want er is geen bewaking. Op dat moment is het niet meer toegankelijk.
- Een Finse piste op het Technologiepark zou welkom zijn. Die vraag wordt ook soms door bedrijven van het Technologiepark gesteld. Die piste zou kunnen aansluiten op een loop piste door het Parkbos, de site Rijvissche en het centrum van Zwijnaarde (bv. door de Prelaatsdreef).
- Don Bosco gaat overdag soms naar voorstellingen in de Nieuwe Melac. Dan gaan de leerlingen te voet. Soms gebruikt Don Bosco ook de sporthal Hekers.
- Buiten de Nieuwe Melac en de sporthal Hekers is er niet veel in Zwijnaarde. Ook het jeugdhuis Chaos is verdwenen.
- In Zwijnaarde gaat men soms iets eten in het Oud Gemeentehuis, iets drinken in de Porky Dance.
- In Zwijnaarde vind je een actief verenigingsleven. Dit zou een aanknopingspunt kunnen vormen om samen met mensen van het Technologiepark zaken te organiseren. Ook werknemers van bedrijven/UGent op het Technologiepark kunnen hier misschien een rol in opnemen.

5.3.3. Ivm het Technologiepark en Eiland Zwijnaarde

- Op het Technologiepark werken 3.700 mensen. Dit is een grote groep, die een belangrijke 'klandizie' zou kunnen vormen voor allerlei zaken in Zwijnaarde. Veel van deze werknemers beseffen echter niet dat zij zo dicht bij Zwijnaarde werken.

- Het openbaar vervoer naar Eiland Zwijnaarde is niet goed uitgebouwd.

De vertegenwoordiger van UGent geeft meer informatie over het Technologiepark en Eiland Zwijnaarde:

- In het midden van het Technologiepark zal UGent een studentenrestaurant (voor 400 schotels) bouwen.
- Het Technologiepark kent veel high tech bedrijven met dure installaties en gevaarlijke producten. Daarom kan het Technologiepark niet overal toegankelijk zijn. De bedrijven ervaren nu al overlast, vooral in het weekend, van jongeren die er met brommers crossen, via brandladders op daken van gebouwen kruipen, containers openbreken ... Er is dus een probleem van veiligheid. Er kan wel nagedacht worden over zachte recreatie op enkele plekken in het Technologiepark, zoals kleine sportveldjes (voetbalpleintjes, petanqueveld ...). Het aantrekken van omwonenden kan 's avonds en tijdens het weekend voor een grotere sociale controle zorgen op het Technologiepark. Dit zou de veiligheid van de bedrijven ten goede kunnen komen. Momenteel is er security en camerabewaking op het Technologiepark. De politie kan er niet optreden omdat dit privaat terrein is.
- In het Technologiepark is een crèche voor kinderen van werknemers van UGent het VIB. Er is vraag naar uitbreiding van die crèche, oa van de bedrijven op het Technologiepark. Ter hoogte van de crèche is ook een klein speeltuintje.
- Bij de heraanleg van het Technologiepark zal een plein in de nabijheid van de woningen (kant Heerweg-Noord) worden aangelegd. Dit biedt mogelijkheden om er voorzieningen te realiseren. Voor de aanwezigen is het om het even waar horeca komt, op het Technologiepark of in Zwijnaarde zelf.
- Op Eiland Zwijnaarde zal ook natuur en zachte recreatie mogelijk zijn. Daar komt hoogstwaarschijnlijk ook een parkgebouw met horeca voor passerende fietsers. Er zou immers een fietsersbrug komen van Eiland Zwijnaarde naar Merelbeke. Iemand suggereert om ook een nieuwe fietsbrug te voorzien ter hoogte van het terrein van Ghent Dredging, zoals door studenten van UGent in een oefening werd voorgesteld (cfr Overlegplatform van 15/10/19).

5.3.4. Andere opmerkingen

- In de buurt Roosken zijn quasi geen voorzieningen. De route van Roosken naar voorzieningen in het centrum van Zwijnaarde loopt langs gevaarlijke wegen.
- De nieuwe voorzieningen (Lokaal Dienstencentrum, crèche, assistentiewoningen) in de Hutsepotstraat zijn een belangrijke aanwinst voor Zwijnaarde. In het LDC zijn ook enkele stadsdiensten gevestigd. Door de digitale dienstverlening is het echter minder nodig dan vroeger om naar dit loket te gaan. Daardoor zijn de openingsuren ook beperkter dan vroeger.
- Veel mensen komen eten in de frituur in de Heerweg-Noord. Het huis staat echter te koop, en de frituur zal allicht gesloten worden.
- In de buurt van Don Bosco is er geen enkele voorziening waar de leerlingen van Don Bosco hun middagpauze kunnen doorbrengen. De leerlingen gaan vaak naar Delhaize en de Mediamarkt tijdens hun middagpauze.

- In de buurt van de ovonde is maar één goede broodjeszaak. Daar staan vaak lange rijen. Verder zijn er in die omgeving geen voorzieningen.

5.4. Belangrijke routes en wegen voor Zwijnaarde

- Langs Nederzwijnaarde en de Nieuwescheldestraat passeert veel (zwaar) verkeer van en naar het bedrijventerrein van Alinso. Een Telraam in de Nieuwescheldestraat telde 200 vrachtwagens per dag, 25% van het passerende verkeer.
- De tram is een belangrijke aanwinst voor Zwijnaarde, in het bijzonder voor de scholieren die met de tram naar school kunnen gaan.
- Bij de heraanleg van de Heerweg naar aanleiding van de komst van de tram, werden comfortabele fietspaden aangelegd die Zwijnaarde onder meer verbinden met het station Gent Sint-Pieters. Elke morgen passeren daar veel fietsers. De Zwijnaardsesteenweg is echter gevaarlijk voor fietsers: geregeld parkeren auto's er zonder aandacht voor passerende fietsers, auto's staan vaak op het fietspad geparkeerd, chauffeurs openen de deur van hun geparkeerde wagen zonder te kijken of een fietser passeert ...
- De parkbosbruggen zijn te ver voor mensen uit Zwijnaarde langs de oostelijke kant van de N60.
- Ivm de N60:
 - o Men vraagt zich af of het afsluiten van de oprit van de N60 naar de E40 niet meer sluijverkeer zal veroorzaken in De Pinte. We mogen onze eigen problemen niet verplaatsen naar andere buurten.
 - o De N60 vormt een belangrijke barrière tussen de kern van Zwijnaarde en het Parkbos. De ondertunneling van de ovonde is dan ook cruciaal voor Zwijnaarde. Zo lang dit niet is gebeurd, zouden 2 tijdelijke fietsbruggen over de ovonde kunnen worden gebouwd, suggereert men (cfr tijdelijke bruggen ikv evenementen).
 - o De oprit van de N60 naar de E40 is gevaarlijk voor fietsers. Ook daar zou een tijdelijke fietsbrug welkom zijn.
 - o Fietsers die van Don Bosco naar de R4-buitenring willen fietsen, moeten via een trap op de brug van de N60 naar beneden. Dit is niet alleen niet comfortabel maar ook gevaarlijk. Die fietsers moeten nl. afstappen, waardoor zij doorrijdende fietsers sterk hinderen.
 - o Eén van de onderzochte oplossingen in het MER voor het RUP Technologiepark bestond uit de omvorming van de ovonde naar 2 ronde punten.
 - o De Vlaamse Overheid zou voorstander zijn van de ondertunneling van de ovonde.
 - o Prof. De Bosschere van UGent werkte een oplossing voor de mobiliteitsproblemen op en rond het Technologiepark uit. Die oplossing bevat oa een fiets- en voetgangersbrug naast de huidige brug van de N60. Die brug zou veel van bovengenoemde problemen kunnen oplossen. Dat plan werd ook toegelicht aan Don Bosco, de bedrijven, het Overlegplatform Zwijnaarde, die het plan mee ondersteunen. Iemand stelt dat mensen van Zwijnaarde (mee) druk zouden kunnen uitoefenen op de Vlaamse Overheid, bv. door een affiche-campagne.
- Veel leerlingen van Don Bosco die met de fiets naar school komen, passeren via de I. Van Oostenrijkstraat en steken de Heerweg-Noord over om via de Schaarkensstraat door het

Technologiepark te fietsen. De oversteek over de Heerweg-Noord is echter niet veilig voor die fietsers. Meerdere fietsers zijn daar ook al gevallen.

- Leerlingen die van het westen naar Don Bosco Zwijnaarde komen, fietsen langs de Rijvisschestraat, de Oudespoorweg, de nieuwe parkbosbruggen en/of de R4 naar school. De Rijvisschestraat is ook zeer gevaarlijk als fietser. Van de Oudespoorweg zal een nieuw fiets- en voetgangerspad worden aangelegd naar Don Bosco en de N60. Dat zal een alternatief bieden voor de fietsers op de Rijvisschestraat. Het is positief dat de snelheidslimiet in de Rijvisschestraat werd verminderd.
- Vraag naar een verkeersbord dat waarschuwt voor overstekende herten ter hoogte van de verkeersdrempels aan kasteel Rijvissche. Daar steken herten soms over van het Hutsepotbos naar het Rijvisschekasteel.
- Eens Groenas 4 is gerealiseerd, zal die route een mooie fietsroute vormen van Zwijnaarde naar het stadscentrum. Tijdens de spits passeren veel fietsers (waarvan veel spedelecs) via het jaagpad langs de Schelde, dat een onderdeel van die groenas vormt.
- Veel straten in Zwijnaarde kreunen onder sluipverkeer/doorgaand verkeer/zwaar verkeer. Het verkeer zou langs de hoofdassen moeten rijden. Op die hoofdassen staan wagens echter vaak in de file, waardoor zij andere wegen zoeken. Bijvoorbeeld: aan de oprit van de R4 in Merelbeke en ter hoogte van de afrit van de R4 aan de Heerweg-Noord staat vaak een file op de R4 (deze laatste oa door de problemen met de lichten van de Klaartestraat). Suggestie: beperking tot 3,5 ton in de woonstraten om zwaar verkeer te weren.

5.5. Wonen en werken in Zwijnaarde

- De meeste aanwezigen wonen of werken graag in Zwijnaarde. De sfeer is er aangenaam. Een belangrijk minpunt is echter het vele verkeer in het algemeen, en het vele vrachtverkeer in het bijzonder. Men geeft als voorbeeld de Heerweg-Noord en -Zuid, Nederzwijnaarde, de Nieuwescheldestraat, de ovonde waar het verkeer voor belangrijke hinder zorgt. De laatste jaren nam het verkeer nog toe.
- Een bewoner van de Heerweg-Noord plaatste een fijnstofmeter ter hoogte van zijn woning. Die geeft serieuze pieken aan en toont hiermee dat de luchtkwaliteit niet altijd OK is in Zwijnaarde. Men stelt voor om bewoners te mobiliseren om zelf het aantal voertuigen, de luchtkwaliteit en het lawaai te meten. Daar bestaan meerdere toestellen voor die door burgers kunnen worden geïnstalleerd:
 - o Smart citizen kit: meet allerlei zaken en ontsluit de gegevens via een online platform (kostprijs €110).
 - o ASA sense: een sensor die door een spinoff van UGent werd ontwikkeld en voertuigen telt op basis van geluid.
- Iemand vraagt of het zinvol zou zijn om een LEZ-zone in te voeren in Zwijnaarde. Men vindt dat dat weinig zinvol is omdat de E17, de E40 en de R4 de belangrijkste bronnen van luchtvervuiling zijn in Zwijnaarde. Daar zou de LEZ niet gelden. Men vindt het wel zinvol om te ijveren voor een snelheidsverlaging op deze snelwegen. Ook UGent onderschrijft deze vraag. Het tegengaan van hinder door het verkeer is echter niet voldoende, ook het aantal wagens moet omlaag.
- Enkele maanden geleden hebben meerdere actiegroepen zich verenigd in Ademruimte. Zij vragen dat de Vlaamse Overheid een masterplan voor de snelwegen in het Gentse zou

opmaken. Dit idee is ontstaan uit de vraag van Viadukaduk uit Gentbrugge, die een duurzame oplossing vroeg voor het viaduct van de E17 in Gentbrugge ('de E17 onder de grond'). Door zich te verenigen in Ademruimte willen deze buurtcomités werken aan een globale oplossing, zonder de problemen van de ene buurt af te wenden op een andere buurt. De Vlaamse overheid heeft een studie opgestart om na te denken over de toekomst van het viaduct van de E17. Meer informatie over Ademruimte vind je op <https://ademruimte.gent/index>.

- Ook het probleem van zwerfvuil en de confrontatie met de industrie wordt groter (bv. in Nederzwijsnaarde).
- De meeste werknemers van UGent werken graag op Campus Zwijnaarde. Twee derden van hen komt met de fiets. Op Campus Zwijnaarde is een unieke 'biotoop' ontstaan, waar verschillende techbedrijven onderling en met UGent samenwerken. Op Eiland Zwijnaarde zal ook een dergelijk wetenschapspark worden uitgebouwd op het deel waarvan UGent eigenaar is. Op Eiland Zwijnaarde wil UGent een high tech campus realiseren die vooral focust op onderzoek en een autoluw en groen karakter zal hebben. Tot nu toe werden al 2 projecten voor Eiland Zwijnaarde goedgekeurd. De bouw van Capture (clean tech) is gestart. Daarnaast is ook de bouw van een biotechoren, met ruimte voor startups in biotech en farmacie, goedgekeurd. In andere delen van Eiland (met andere eigenaars) is logistiek en productie gepland.
- De buurt die grenst aan het Technologiepark ondervindt hinder door lichtpollutie. Men stelt dat het er nooit donker is.
- Don Bosco heeft een zeer groene en rustige campus, waar het aangenaam werken is. Het verkeer in de omgeving van Don Bosco is echter gevaarlijk. Toch is het verkeer tegenwoordig minder gevaarlijk dan vroeger. De ovonde is echter een oorzaak van veel problemen en zou beter worden herdacht.
- Enkele aanwezigen ervaren dat de armoede in Zwijnaarde toeneemt, vaak is die verdoken. Men merkt dat doordat sommige kinderen naar school komen met lege brooddozen/ harde boterhammen of zonder rubberlaarzen op bosklas vertrekken. Dat kan je soms ook in het straatbeeld merken (bv in de studio's in de Heerweg-Noord) of wanneer mensen de (beperkte) toegangsprijs voor activiteiten van verenigingen niet kunnen betalen. Men vraagt zich af of de sluikestort aan de tramhalte veroorzaakt wordt door mensen die geen vuilbakzakken kunnen betalen.
- Groen en/of een groen uitzicht van straten is belangrijk. Geveltuinjes dragen daartoe bij. Vraag aan de Stad om dit te stimuleren. Iemand heeft een lijst gemaakt van verschillende plekken waar volgens hem de huidige verharding zou kunnen worden vervangen door een groene inrichting.
- Waar in Zwijnaarde zou men kunnen verdichten? Volgens de aanwezigen zou dit kunnen op het terrein van Van de Velde aan de Dorpsstraat of op open terreinen binnen het centrum van Zwijnaarde. Men vraagt wel om daar mooi en doordacht te bouwen.
- De sociale woningen in Roosken hebben lang leeg gestaan in afwachting van een verbouwing. Dat vindt men onbegrijpelijk met zoveel mensen op de wachtlijst.

6. Focusgesprek over het 'landelijk gebied' ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en Schilderswijk

25 november 2019

Aanwezig: Bewoners van het Rijvisschepark, Rijvisschestraat, Krekelstraat, Hondelee, Heistraat, Heerweg-Zuid. Sommige van deze bewoners zijn ook landbouwer, voorzitter van de lokale afdeling van de Boerenbond of mede-organisator van het culturele evement de Scheldesessies.

Daarnaast was ook een medewerker van Don Bosco Sint-Denijs aanwezig.

Voor de Stad Gent waren Tonette Mas (Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning), Katelijne van den Brande (Dienst Beleidsparticipatie) en Ann Manhaeve (Dienst Beleidsparticipatie) aanwezig.

6.1. Wat is een wijkplan?

De Stad Gent wil samen met de mensen van Zwijnaarde een wijkplan maken voor Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk (gebied tussen Schelde, Ringvaart, Kortrijksesteenweg, spoorweg en de gemeentegrens. Hiervoor willen we onderzoeken hoe we ervoor kunnen zorgen dat er ook in de toekomst aangename ontmoetingsplekken en genoeg sociale voorzieningen zijn in Zwijnaarde, dat er genoeg groene ruimte is ...

Een wijkplan bestaat uit een wijkmobiliteitsplan en een wijkstructuurschets. Beide zijn sterk met elkaar verbonden. Daarom hebben we die gebundeld in één wijkplan.

- Het wijkmobiliteitsplan zal onderzoeken hoe we ons in Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk veilig en duurzaam kunnen verplaatsen. Er zullen hiervoor maatregelen op korte termijn (5 jaar) worden gerealiseerd.
- De wijkstructuurschets zal een beeld op langere termijn schetsen over hoe we willen wonen in de toekomst, waar extra groen nodig is, waar ontmoetingsplekken gewenst zijn, hoe we willen winkelen ... De wijkstructuurschets vormt een kader voor toekomstige projecten. Hier zijn geen maatregelen op korte termijn aan verbonden.

De eerste stap is om te spreken met mensen die wonen of werken in Zwijnaarde. We willen weten hoe zij Zwijnaarde gebruiken en beleven, wat hun noden en ambities voor Zwijnaarde zijn. Om de groepjes voor de focusgesprekken tot een 10-tal mensen te kunnen beperken, willen we 3 focusgesprekken organiseren. We hebben Zwijnaarde daartoe ingedeeld in 3 gebieden. Er zal één gesprek per gebied plaats vinden.

De 3 gebieden kunnen grosso modo omschreven worden als volgt:

- Het ruime centrum van Zwijnaarde: het gebied tussen Tramstraat/Della Faillelaan, Eedstraat/Heerweg-Zuid (tot nr 273), en E17 (roze gebied)
- Het noordelijke gebied met de omgeving van Don Bosco Zwijnaarde, enkele woonbuurten die palen aan bedrijventerreinen en de bedrijventerreinen zelf: van de omgeving van de ovonde op de N60 tot en met Eiland Zwijnaarde (gele gebied)
- Het landelijke gebied met verkavelingen, verspreide woningen, akkers, weiden en enkele boerderijen (groene gebied)

Vandaag hebben we de belanghebbenden voor het landelijk gebied uitgenodigd.

6.2. Belangrijke plekken in Zwijnaarde

- De plek waar men woont is belangrijk. De jonge gezinnen rond de tafel zijn in Zwijnaarde komen wonen omwille van de aanwezigheid van een tuin, het groene karakter van Zwijnaarde, de (toenmalige) haalbare prijzen van de woningen ...
- De groene rand van Zwijnaarde (Parkbos, Hutsepotbos, Scheldeoever en Zwijntjesbos) vindt men heel belangrijk en moet behouden blijven (*“die zou ‘heilig’ moeten zijn”*). Om die te promoten werden vorig jaar de Scheldesessies georganiseerd.
- Het Hutsepotbos heeft last van sluikestort. Dat zou beter moeten afgesloten worden voor auto’s. Wandelaars zouden wel makkelijk toegang moeten hebben. Deelnemers vinden het jammer dat de spooktocht van de Harmonie niet mocht passeren door het Hutsepotbos.
- De Meersbloem langs de Schelde was een belangrijke ontmoetingsplaats, maar is onlangs verkocht.
- De site Zonnebloem-Hekers vormt een belangrijke meerwaarde en ontmoetingsplaats voor Zwijnaarde, met zijn vele voorzieningen (lokaal dienstencentrum, het woonzorgcentrum, de sporthal, de school, de assistentiewoningen, de bib, het park, de eindhalte van de tram, P&R en parking aan de sporthal).
- Ivm de eindhalte van de tram: men vraagt er meer fietsstallingen, meer straatverlichting (richting Heerweg-Noord), en een zone voor K&R. Deze laatste is vooral belangrijk voor mensen die niet goed ter been zijn. Men vraagt een betere handhaving van de parkeerplaats voor mensen met een beperking thv de eindhalte.
- Ook het buurtpark Hekers wordt vaak gebruikt, bvb om de kinderen te leren fietsen.
- Soms is een kleine plek belangrijk. Zo staat een bankje in de Putstraat, voorbij het kasteel net voor de huizen. Daar wordt geregeld gepicknickt.
- Men begrijpt waarom grachten nodig zijn in het landelijk gebied, maar vraagt om die beter te onderhouden. De bermten zouden tweemaal per jaar moeten worden gemaaid, ipv eenmaal nu. Op die manier zou het onkruid minder hoog groeien. Voor landbouwers zou dit ook betekenen dat er minder onkruidzaad op hun akkers terecht komt.

Opmerking na de vergadering: De bermen in de Heistraat worden tweemaal per jaar gemaaid door een private aannemer in opdracht van de Groendienst.

- Het bos De Ghellinck zou meer kunnen betekenen voor Zwijnaarde. Meerdere deelnemers aan het gesprek geven aan dat zij als kind gespeeld hebben in dat bos en relativeren het gevaar van de aanwezige munitie.
- Het dorpsplein is een mooie plek. Daar zou wel wat meer groen mogen zijn. De deelnemers beseffen dat daar momenteel weinig ruimte voor is, zeker als de kermis er moet doorgaan.

6.3. Winkels, dokters, sport, scholen (voorzieningen)

- In Zwijnaarde zijn er weinig winkels. In Zwijnaarde gaat men winkelen in 'het klein GBtje' aan de Heerweg-Zuid.
- Wanneer men grote boodschappen wil doen, gaat men naar Nieuw Gent, dat is vlakbij. Of men gaat naar Merelbeke (Delhaize), De Pinte, Delhaize aan Mediamarkt, Sint-Denijs-Westrem (Aldi, Carrefour, Colruyt).
- Voorstel om een grootwarenhuis in Zwijnaarde te voorzien. Bovenop deze winkel kan men woningen bouwen. Dit zou een gedeeld gebruik van de parkeerplaatsen toelaten.
- Chauffeurs die vanuit Zwijnaarde naar Sint-Denijs-Westrem gaan winkelen, keren vaak terug langs P. Van Reyschootlaan-Putstraat- Rijnvisschestraat. De P. Van Reyschootlaan is echter gevaarlijk. Een alternatief voor deze route is via de R4 en de ovonde. Daar zit het verkeer echter vaak vast.
- Naar De Pinte gaat men vanuit de zone Rijnvissche:
 - o via de N60 (met de wagen, wanneer het snel moet gaan),
 - o via de Heistraat-Beukendreef (genieten met de wagen, wanneer het traag mag gaan – ahw een 'autowandeling')
 - o via de Oudespoorweg (met de fiets).
- Vanuit Hondelee gaat men (meestal met de fiets):
 - o Naar Sint-Denijs-Westrem: via Hondelee-Krekelstraat-Klossestraat of langs Rijnvisschestraat-Putstraat-P. Van Reyschootlaan
 - o Naar Merelbeke: langs Scheldemeersen (met de fiets)
- In Zwijnaarde zijn veel scholen. Sinds de aanleg van de fietssnelweg F7 fietsen scholieren vooral langs de Oudespoorweg naar Don Bosco. Hierdoor passeren beduidend minder fietsers langs de Heistraat. De vele fietsers die vroeger langs de Heistraat fietsten, zorgden ervoor dat de plaatselijke landbouwer tijdens 'school-spitsuren' niet met landbouwvoertuigen over de Heistraat reed. Door de nieuwe route, hoeft hij hier geen rekening meer mee te houden bij zijn werkzaamheden. De fietsers die toch langs de Heistraat fietsen, hebben allicht het centrum van De Pinte als bestemming.
- Ook de Rijnvisschestraat is gevaarlijk voor fietsers. Momenteel wordt die route vaak gebruikt door scholieren die naar Don Bosco Zwijnaarde fietsen. Eén van de oorzaken van dat gevaar zijn de ouders die hun kinderen komen ophalen na school. Zij mogen niet meer wachten in de toegang van het Technopark en wachten sindsdien in de Rijnvisschestraat, aan het kruispunt met de n60. Dat zorgt vaak voor gevaarlijke situaties.

Aanvulling na de vergadering: aan de Rijnvisschestraat, tegen de N60, wordt meer geparkeerd (wellicht door de nieuwe appartementsbewoners). Dit was al een moeilijk punt en het is nu –

zeker voor fietsers, maar ook voor auto's - echt een probleem aan het worden op bepaalde momenten.

- In de Hutsepotstraat bevinden zich 2 lagere scholen. De Hutsepotstraat zelf is echter vrij gevaarlijk voor fietsers, oa door de geparkeerde wagens.
- Naar de voetbalclub in Hondelee gaat men vanuit de Rijvisschestraat met de fiets of de auto. Men vindt dat aan die voetbalclub te weinig parkeerplaatsen zijn.
- Zwijnaarde is kalm. Als men iets wil drinken, gaat men naar Zevergem of naar het stadscentrum. Ook op het dorpsplein of in het Oud Gemeentehuis kan men iets drinken. Deze laatste is echter minder open dan vroeger. Men mist cafés in Zwijnaarde, daarvoor gaat men meestal naar de binnenstad.
- Sommigen gaan geregeld 's avonds naar een voorstelling in de Melac. Ook het personeelsfeest van Don Bosco Sint-Denijs heeft daar plaatsgevonden. Men vindt het een mooi gebouw, maar men vindt dat er te weinig parkeerplaatsen zijn in de nabijheid ervan.
- Zwijnaarde is makkelijk bereikbaar met de wagen, maar niet zo goed ontsloten via het openbaar vervoer. De snelwegen in de omgeving van Zwijnaarde zorgen echter ook voor vrij grote hinder (bv lawaaihinder door de E17).
- In het Technologiepark komt men niet. Dat wordt enkel gebruikt om door te fietsen, bv als doorsteek voor fietsers van Don Dosco naar Merelbeke of van Zwijnaarde naar het station Gent Sint-Pieters, of om de kinderen te leren autorijden. Ook het Technologiepark zorgt voor hinder in Zwijnaarde doordat er sluipverkeer ontstaat van en naar deze bestemming. Men vraagt een betere aansluiting van het Technologiepark op het hogere wegennet en een betere ontsluiting via openbaar vervoer.
- Don Bosco Sint-Denijs gebruikt de sporthal Hekers voor alle lessen lichamelijke opvoeding. Sinds dit schooljaar gaan leerlingen naar de sporthal met de fiets in plaats van met de bus. Dit betekent dat wekelijks 900 leerlingen die tocht ondernemen. De fietstocht na het laatste lesuur van de dag van de sporthal naar Don Bosco Sint-Denijs is echter zeer gevaarlijk, onder meer door de ouders van leerlingen van Don Bosco Zwijnaarde die parkeren aan het begin van de Rijvisschestraat. Ook chauffeurs die (te) snel rijden zorgen voor gevaarlijke situaties.
- Don Bosco Zwijnaarde gebruikt de sporthal Hekers op woensdag.
- Naast sporthal Hekers worden ook de sportvelden in de Maaltemeers door Don Bosco Sint-Denijs gebruikt. Organisaties die dat wensen, kunnen een aanvraag indienen om die sportvelden te gebruiken. Ook de infrastructuur van de school wordt gebruikt door derden. Het gaat daarbij vooral om de oude abdijkerk en het internaat. Op zaterdag en zondag vindt een misviering plaats in de kapel. Don Bosco Sint-Denijs heeft onvoldoende infrastructuur om meer gedeeld gebruik toe te laten. Dat gebeurt vaker in Don Bosco Zwijnaarde.
- De leerlingen van Don Bosco Sint-Denijs komen vooral met de tram, en in mindere mate met de fiets. De leerlingen die met de fiets komen, komen vaak uit De Pinte of uit Latem. Sommige leerlingen van Don Bosco Sint-Denijs hebben op school leren fietsen. De leerlingen van Don Bosco Zwijnaarde komen vaak met de fiets of worden met de wagen gebracht.

6.4. Belangrijke routes en wegen voor Zwijnaarde

- Wanneer bewoners van Zwijnaarde gaan winkelen, moeten zij bijna altijd door het centrum van Zwijnaarde rijden - waar ze ook wonen in Zwijnaarde.
- De tram is belangrijk voor mensen van Zwijnaarde.

- Sinds de invoering van de zone 30 rijdt meer verkeer door de Hondelee. Langs die route kunnen chauffeurs immers een deel van de zone 30 vermijden. De zone 30 is dus medeoorzaak van sluipverkeer door bepaalde straten in Zwijnaarde.
- Wanneer men vanuit de Hondelee langs de Heerweg-Zuid naar de Mijlgrachtstraat wil rijden, staat daar niet aangeduid dat de snelheid in de Mijlgrachtstraat beperkt is tot 50 km/u.
- De Heerweg-Noord en –Zuid en de Zandvoordestraat liggen (deels) binnen de zone 30. Dat zijn echter straten waar veel verkeer passeert. Het ware beter geweest om de bestaande zone 50 beter te handhaven in plaats van zone 30 in te voeren. Ook de zone 30 wordt door veel chauffeurs trouwens niet gerespecteerd.
- De Rijvisschestraat is momenteel een belangrijke maar ook gevaarlijke route voor fietsers (zie hierboven). Men vindt het positief dat de toegelaten snelheid voor het verkeer onlangs is gedaald. De Stad werkt aan een fiets- en voetgangersweg tussen de Oudespoorweg en de ovonde. Dat zal een alternatief bieden voor de Rijvisschestraat en een rechtstreekse toegang vormen tot Don Bosco.
- Door de verkeersonveiligheid passeert de lokale landbouwer liever niet overdag via de Rijvisschestraat. Dit betekent dat hij 's avonds/'s nachts moet werken (bv om de bieten te oogsten).
- Ook langs de Krekelstraat is het gevaarlijk fietsen. Men merkt op dat bussen daar wel voorzichtig rijden (als men er met de kinderen naar school fietst). Kunnen fietssuggestiestroken in de Krekelstraat een voorlopige verbetering brengen, in afwachting van de latere heraanleg? Via de lopende ruilverkaveling zouden stroken landbouwgrond op een vlotte manier verworven kunnen worden voor de aanleg van fietspaden.
- Langs de Krekelstraat passeert veel doorgaand verkeer. Dat zou iets verminderd zijn sinds de invoering van de zone 30.
- De Parkbosbruggen en de Oudespoorweg worden door veel fietsers gebruikt. Men vindt dat e-bikes daar soms gevaarlijke situaties veroorzaken omdat zij (te) snel rijden.
- Vanuit Zwijnaarde fietst men naar het centrum van Gent via:
 - o de N60 en De Sterre
 - o de parkbosbruggen
 - o de Schelde-Ghelamco-Stropkaai naar het centrum van Gent. Die laatste is zeer veilig, maar is te weinig verlicht.
 - o de Zwijnaardsesteenweg. Aan de zijde waar auto's parkeren, is het er gevaarlijk fietsen.
- De Gebuurtestraat is een interessante route voor fietsers.
- De trage wegen zijn belangrijk. Daar mag meer werk van worden gemaakt. Die trage wegen kunnen ook belangrijk zijn om verschillende groene plekken met elkaar te verbinden.

6.5. Wonen in Zwijnaarde

- In Zwijnaarde worden de laatste tijd meerdere appartementsgebouwen opgetrokken. Hierdoor verandert het uitzicht van Zwijnaarde. Men vraagt zich af of dat wel doordacht gebeurt en vraagt om hier goed over na te denken. Men vraagt om het knusse karakter van bestaande verkavelingen (zoals Rijvissche) te bewaren.
- Een specifiek probleem bij die appartementsgebouwen is het parkeren. Niettegenstaande parkeerplaatsen worden voorzien in die appartementen, verkiezen bewoners vaak om die

niet aan te kopen en gratis op straat te parkeren. Hierdoor vergroot de parkeerdruk in de omgeving van die appartementen. Een voorbeeld: in de Rijvisschestraat, tegen de N60, parkeren hierdoor veel bewoners van de nieuwe appartementen aan de ovonde.

- Tonette geeft mee dat veel mensen in Gent willen wonen. In het centrum van de stad en in de 19^e eeuwse wijken is echter nog weinig plaats voor extra bewoners of zijn de woningen te duur. Nieuwe bewoners zoeken daarom meer en meer de rand van Gent op, en komen zo bijvoorbeeld in Zwijnaarde terecht. Door bepaalde plekken in Zwijnaarde op een verstandige manier te verdichten, kunnen deze mensen (jong en ouder) een aangepaste woning vinden én kan de eigenheid van Zwijnaarde worden bewaard. De wijkstructuurschets wil onder meer onderzoeken hoe verdichting in Zwijnaarde op een goede manier kan gebeuren. Waar kan verdichting en waar niet? Waar moet extra groen komen? Waar moeten veilige wegen liggen? ...
- Het bouwproject in de Hutsepotstraat vindt men een voorbeeld van goede verdichting.
- Sommige deelnemers aan het gesprek worden ouder en zouden graag in een kleiner huis op een kleiner perceel wonen. Zij hebben geen zin om in een appartement te gaan wonen. Het is echter niet makkelijk om een dergelijke woning te vinden, zeker niet in Zwijnaarde. De eigen woning verbouwen tot een kangoeroewoning is te zwaar. Een perceel opdelen (als de eigenaar dat wil) zou ook misschien een oplossing kunnen bieden.
- In Zwijnaarde zie je ook de omgekeerde beweging: mensen die één woning bouwen op 2 percelen (en dan belasting moeten betalen op het onbebouwde perceel) of mensen die een perceel kopen en daar een stuk landbouwgrond bij willen kopen.

6.6. Andere opmerkingen en vragen

- Mensen hebben soms te weinig respect voor landbouwgronden. Zij passeren erover zonder toestemming, spelen er, rijden er over ...
- Landbouwers worden vaak uitgenodigd voor vergaderingen maar hoeven daar allicht niet steeds aanwezig op te zijn om hun bekommernissen te kunnen meenemen. Voorstel om die bekommernissen telefonisch af te toetsen.

7. Focusgesprek met mensen in armoede ikv de opmaak van een wijkplan voor Zwijnaarde, Pleispark en de Schilderswijk

7 november 2019

Aanwezig: medewerkers van Helpende Hand, buurtzorger LDC De Mantel, werknemer CLB, 2 bewoners van de Heerweg-Zuid, een bewoner van de Dorpsstraat). Eén van deze mensen was ook lid van het bestuur van de Gezinsbond.

Voor de Stad Gent waren Tonette Mas (Dienst Stedenbouw en Ruimtelijke Planning), Katelijne Van den Brande en Ann Manhaeve (Dienst Beleidsparticipatie) aanwezig.

De Helpende Hand is lid is van Welzijnsschakels en vormt 1 van de 18 Krasdiensten van Gent, met als KRAS-werkingszone Zwijnaarde.

Van de bewoners is iemand afkomstig van Afghanistan. Haar kinderen zijn hier geboren. Zij woont graag in Zwijnaarde.

Een andere bewoner zou liever op een plek met meer voorzieningen en activiteiten wonen.

7.1. Wat is een wijkplan?

De Stad Gent wil samen met de mensen van Zwijnaarde een wijkplan maken voor Zwijnaarde. We onderzoeken onder andere hoe er ook in de toekomst aangename ontmoetingsplekken, groene plekken en genoeg sociale voorzieningen kunnen zijn in Zwijnaarde. We zijn nog maar net gestart met het wijkplan. Er is nog niets beslist.

De eerste stap is: spreken met mensen die wonen of werken in Zwijnaarde. We willen weten hoe zij Zwijnaarde gebruiken en beleven, wat zij goed of minder goed vinden. Dat komen we dus ook aan jullie vragen.

7.2. Belangrijke plekken in Zwijnaarde

- Jaagpad langs de Schelde:
 - o Daar rijden fietsers vaak te snel. Dat is gevaarlijk voor mensen die daar gaan wandelen. Een scheiding tussen fiets- en wandelpad wordt gesuggereerd.
 - o Lucie kent de Schelde niet. De dochter van Suheilla fietst er soms wel. Het is te ver om er te gaan wandelen.
- Tramhalte en het park achter de bibliotheek:
 - o Jongeren komen daar drinken en laten er hun afval achter. Kinderen zijn daardoor bang om alleen te gaan spelen in het park.
 - o Aan de tramhalte worden vaak fietsen of stukken van fietsen gestolen.
 - o Men vraagt meer toezicht in het park en een betere bewaking van de fietsenstalling.
 - o In het zand en op de heuveltjes ligt vaak gebroken glas. Dat is gevaarlijk voor spelende kinderen.
 - o Kinderen spelen graag op die heuveltjes. Zij speelden ook graag in een 'huisje' dat daar stond. Dat werd echter weggenomen.
 - o Het park is te klein.
 - o Er stonden ook roze picknickbanken. Dat was plezant.

- In het park groeien notenbomen: een beuk, hazelaar, kastanjes.
- Het park wordt goed onderhouden.
- Dit is de enige ontmoetingsplek waar kinderen kunnen spelen in het centrum van Zwijnaarde. Het is belangrijk dat die plek veilig is.
- Men gaat te voet naar het park.
- Men vraagt meer veilige speelruimte voor de jeugd. Katelijne vertelt dat er een parkje zal komen in de voortuin van de Pastorie in de Dorpsstraat.
- In de Zandvoordestraat bracht iemand een gevelbank aan aan zijn woning. Mensen van de Zilvermolen rusten daar soms uit als ze gaan wandelen. Dat is een leuk privé-initiatief.

7.3. Winkels, dokters, sport (voorzieningen)

- Winkels:
 - In Zwijnaarde zijn er te weinig winkels en geen echte winkelbuurt. De makkelijkst bereikbare Aldi ligt in Merelbeke. Die in Nieuw Gent is moeilijker te bereiken vanuit Zwijnaarde.
Dagelijkse boodschappen doet men bij de bakker en de Carrefour in Zwijnaarde. Die laatste is echter niet goedkoop.
 - Door de tram gaan mensen makkelijker boodschappen doen in het centrum van Gent of in Nieuw Gent. In Nieuw Gent vind je veel winkels dicht bij elkaar. Dat is interessant.
 - Tijdens de werken voor de aanleg van de tram, hadden veel winkels in Zwijnaarde het moeilijk.
 - Hertooiebos is ver van alle voorzieningen zoals winkels, de school, apotheken ... Het is daar aangenaam om te wonen, maar de buurt is afgezonderd. Mensen die daar wonen vinden het vaak te ver om te gaan winkelen in Zwijnaarde en trekken soms naar Nieuw Gent te voet of met de tram. Met de tram is dat makkelijk.
 - Een bewoner woonde eerst in Hertooiebos, nu woont ze in de Dorpsstraat. Hier woont ze veel liever omdat de winkels, het park en de school van haar kinderen er dicht bij haar huis zijn. Nu kan ze ook alles te voet doen.
 - Iemand koopt aardappelen, appels ... op een boerderij in Zevergem.
 - Aan de ingang van het woonzorgcentrum staat elke dinsdagavond (16u-17u30) een marktswagen met verse producten zoals brood, groenten, fruit, broodbeleg ... De marktkramers die vroeger op donderdag in de Schayckstraat stonden, zijn ermee gestopt. Men vindt een markt waardevol en vraagt of er een markt kan komen in Zwijnaarde. Ann vertelt dat dat niet zo makkelijk is.
 - Mensen uit de buurt van de Maaltemeers of de Leebeekstraat sluiten eerder aan bij Sint-Denijs-Westrem of Nieuw Gent. Zwijnaarde-dorp is voor hen te ver.
 - Vraag naar meer winkels in Zwijnaarde.
- Iemand gaat naar het WGC in Nieuw Gent, met de tram. Dat is veiliger en het is makkelijk om met de tram richting centrum te gaan.
- Soms gaat men naar de Melac met de kinderen, als daar iets te doen is.
- De kinderen gaan naar school:
 - Naar de lagere school in Zwijnaarde. Vanuit Hertooiebos gingen zij met de bus. Vanuit de Dorpsstraat gaan ze te voet.

- Naar de lagere school De Panda in Nieuw Gent, omdat er geen plaats meer was in Zwijnaarde. Ze gaan met de tram naar school.
- Naar de middelbare school aan Gent-Zuid en in Merelbeke (met de bus, maar die is vaak te laat).
- De Helpende Hand ondersteunt mensen die dat nodig hebben:
 - Maandelijks organiseert De Helpende Hand een groepsactiviteit. Die vindt vaak plaats in de lokalen van de Helpende Hand in Nederzwijnaarde.
 - Op kerstdag organiseert een lokaal initiatief in Zwijnaarde een feestmaaltijd voor €6. Mensen moeten hiervoor inschrijven.
 - De laatste tijd krijgt De Helpende Hand behalve aanvragen van lokale mensen opvallend meer aanvragen van mensen uit Syrië, Afghanistan, Pakistan ... die in Zwijnaarde wonen.
 - De Helpende Hand is geen sociale kruidenier. De buddy's gaan samen met hun buddy-vrienden boodschappen doen voor een afgesproken bedrag. Op dat moment worden vaak de zware boodschappen gedaan, met de auto. Daarom hebben buddies best een auto.
- Sporten:
 - Eén van de kinderen van een deelnemer gaat boksen in Merelbeke. Sporthal Hekers organiseert geen bokslessen (meer) of is te duur. Naar Merelbeke gaat men met de bus.
 - Vroeger nam iemand deel aan de yogalessen in sporthal Hekers.
 - Vroeger voetbalden de kinderen in Nieuw Gent.
 - In het Parkbos wordt vaak gejogd (in De Pinte).
 - Men gaat zwemmen in Merelbeke (met de bus) of in Rozebroeken (bus 70).
- De groene ruimte in het Technopark wordt soms door bewoners gebruikt. Vroeger ging één van de deelnemers daar lopen. Daar zijn altijd mensen die er lopen of er werken aanwezig. Dit geeft een veilig gevoel. Een looppiste of wandelroute in het Technopark zou welkom zijn. Men gaat liever lopen in het Technopark dan op de oude spoorweg, die is meer verlaten.
- In het Parkbos is het aangenaam fietsen, bijvoorbeeld op de Oudespoorweg. Mensen fietsen er tijdens hun vrije tijd en om naar hun werk te gaan. Twee aanwezigen kennen het Parkbos niet en gaan er dus ook niet naartoe.
- Don Bosco Zwijnaarde verhuurt ruimtes (bijvoorbeeld de sporthal, de refter ...) voor activiteiten. De turnclub gebruikt bijvoorbeeld de sporthal. Er moet echter telkens iemand van de school aanwezig zijn, waardoor dit gebruik eerder beperkt blijft.
- Verenigingen:
 - In Zwijnaarde zijn er veel verenigingen. Veel mensen veronderstellen dat alle verenigingen in Zwijnaarde katholiek zijn. Dat is niet het geval. De Gezinsbond bijvoorbeeld, is neutraal.
 - Meerdere verenigingen willen tijdens de zomer 1 gratis activiteit per vereniging aanbieden.
 - De informatie over de activiteiten van verenigingen bereikt echter niet steeds alle geïnteresseerde mensen. Soms wordt die informatie doorgegeven via de school. Ook in de Kiosk worden soms activiteiten van verenigingen aangekondigd.
 - De Chiro in Zwijnaarde is volzet. De KLJ heeft nog plaatsen over.

7.4. Belangrijke routes en wegen voor Zwijnaarde

- De Heerweg is een belangrijke straat voor Zwijnaarde. Die verbindt Zwijnaarde met het station en met Zevergem, het Zonneputje en Doornhammeke aan de Schelde.
- Twee aanwezigen fietsen geregeld door het Technopark om naar Gent of naar Wondelgem te gaan. Dan fietsen zij via de N60 of via de Parkbosbruggen. Tijdens de spitsuren staan er files op de ovonde. Overdag valt het verkeer daar mee.
- Men vraagt of het mogelijk is om een verbinding tussen het Parkbos en het toekomstige speelbos te voorzien, bijvoorbeeld langs de Gebuurtestraat. Ook een verbinding met De Ghellinck zou welkom zijn. Op die manier zou een lus gevormd worden rond Zwijnaarde: van het Technopark over Rijvissche naar het speelbos en dan naar De Ghellinck.
- Vanuit de Pinte rijdt iemand met de wagen via de Klossestraat en de Heerweg-Zuid of via de Rijvisschestraat en de Hutsepotstraat naar de Helpende Hand in Nederzwijnaarde. Soms komt hij met de fiets door het Parkbos.

7.5. Andere opmerkingen en vragen

- Zwijnaarde is rustig. Het is aangenaam wonen in Zwijnaarde.
- Kan er een speelcontainer worden geplaatst in Hertooie?
- Wonen is duur. Huishuur neemt een (te) groot deel van het familiebudget in. Twee aanwezigen betalen elk €700 à 900 huishuur. De wachtlijsten voor sociale woningen zijn lang. En huizen die vrijkomen, worden snel verkocht of verhuurd. Soms bieden tijdelijke woningen een oplossing, maar dit zorgt voor veel stress. Zo werd tijdelijk een woning aan de spiraalvormige Parkbosbrug verhuurd. Die bewoners kunnen er maar tot eind december blijven en weten (nog) niet waar zij daarna zullen kunnen wonen.
- Door de komst van de tram is het veiligheidsgevoel achteruitgegaan.
- Er is te weinig ontmoetingsruimte in Zwijnaarde. Een picknickplek of een plek waar je kan barbecueën zou welkom zijn. Zeker voor mensen die in een appartement wonen zijn dit belangrijke plaatsen voor sociaal contact. Die plek moet veilig zijn.
- Veiligheid in het verkeer is belangrijk om naar buiten of naar school te kunnen gaan. Sommige fietspaden zijn te smal. Chauffeurs rijden te snel (vb naar school of naar de sporthal). Er is te weinig toezicht door de politie.